

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

VI. ročník ● 6-7/2013

SNEMOVANIE POD ŠPILBERKOM

Počúvajte Rádio7 na frekvenciách

103,6 MHz v Bratislave

107,4 MHz v Novom Meste nad Váhom

107,7 MHz v Banskej Bystrici

Na celom území SR cez satelit **Astra 3B** alebo cez internet na **www.radio7.sk**

Vysielame modernú kresťanskú hudbu od domácich i zahraničných interpretov, krátke duchovné povzbudenia, poradenské a diskusné relácie, informácie o dianí vo svete i cirkvi a mnoho iného.

Rádio7 je mediálnym projektom občianskeho združenia TWR media so sídlom:

Banšelova 17, Bratislava

tel.: 02 / 43 41 19 11

č. účtu: 2629010483/1100

Počúvajte nás a podporte naše vysielanie!

Mediálny partner Dialógu

O B S A H

FÓRUM	4
PRI ŠÁLKE... s Evou a Matějom Hájekovcami	5
POZDRAV Z CHORVÁSKA Jiří Dohnal	10
SNEMOVANIE POD ŠPILBERKOM	12
Filozofické okienko:: RAWLS – FILOZOF TEOLÓGOM Jarmila Jurová	20
ZÁPISKY Z AFGANISTANU por. Marian Bodolló	22
KAMENE BUDÚ HOVORIŤ	24
ROZDIEL MEDZI PALCAMI A CENTIMETRAMI Ivan Markuš	25
SVET V AKOM ŽIJEME Štefan Markuš	26
DIALÓG MLADÝCH EDS Volunteering	27

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET: 262 104 1859/1100, Variabilný symbol: 1013

Redakčná rada: Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrík, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko **Šéfredaktor:** Bohuslav Piatko, bpiatko@internet.sk **Redakcia:** Ľuboslava Straková, Jozef Uhlík, Eva Bechná, Barbara Turčíková (Žilina), Gabriel Gajdos (webmajster), e-mail: gabriel.gajdos@cb.sk **Dizajn a grafické spracovanie:** Martin Piatko

Sídlo vydavateľa, adresa redakcie: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43, č. tel.: 0903 474 142, e-mail: svatava@internet.sk, web: www.mediasvatava.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 20. 6. 2013 **Tlač:** Transmedic Slovakia, s.r.o.

Predná strana obálky: Foto: B. PIATKO - Slávnostné zhromaždenie v Kostole J. A. Komenského

EV: 2670/08 ISSN: 1337-6985

Nové kapitoly

ŠIMON EVIN,
CB Levice
(Autor je študentom anglického jazyka a literatúry a nemeckého jazyka a literatúry na Filozofickej Fakulte Masarykovej univerzity v Brne.)

Nedávno sa skončil začiatok môjho vysokoškolského štúdia. Prvý ročník, prvých deväť mesiacov mi prinieslo veľa nového: prostredie, známych i neznámych, režim, výzvy i výhody. Tomu zodpovedá aj mnoho nových dojmov. Niektoré sa len mihli, iné sa opakujú, pretrvávajú a pomaly vo mne vytvárajú obrazy o veciach a ľuďoch. A tak zaujímam postoje k novým problémom a potvrdzujem staré alebo formulujem nové stanoviská. To, čo tu spomínam, navonok nespája žiadna téma, no všetky majú predsa len jedno dôležité spoločné – sú súčasťou môjho života. Na konci školského roku i môjho prvého ročníka na vysokej škole ponúkam niektoré svoje pohľady, podľa ktorých si vy môžete vytvoriť pohľad na mňa ako na študenta.

Keď sa ma pýtajú, čo študujem, odpovedám „angličtinu a nemčinu,“ To však nie je presné. Oficiálne názvy mojich študijných odborov sú „Anglický jazyk a literatúra“ a „Nemecký jazyk a literatúra.“ Ide o viac ako o jazyky samotné. Moje štúdium je učenie sa o jazyku, literatúre, kultúre a histórii. Nech ide o čokoľvek z toho, nemám problém rozumieť tomu, čo sa učím. Komplikovanejšie to začína byť, keď sa snažím prísť na to, čo s tým. Z väčšiny spolužiakov mám pocit, že študujú pre papier a nerobia pre seba nič navyše. No, niekedy sa sklamanie z ich prístupu mení na pochybnosť, či predsa len to oni nerobia správne a či ja nie som ten „blbý“. Stáva sa to, keď premýšľam o praktickom dopade štúdia na môj „normálny“ život. Duchovnosť vnímam ako komplexnú záležitosť, zahŕňajúcu všetky oblasti života, a tak sa všetko snažím robiť poctivo. Keď sa však pýtam samého seba, ako to, čo robím, oslávi Boha, mám problémy nachádzať odpovede. Je síce zaujímavé vedieť analyzovať literatúru a argumentovať o nej ale, hovorím si, načo je toto dobré? Pane Bože, aký to má význam pre tvoje kráľovstvo a môj duchovný život?

Definitívnu odpoveď zatiaľ nemám.

Štúdium literatúry ma upozorňuje na ďalší problém, ktorý súvisí s kresťanstvom. Ide o to, či správna interpretácia textu je taká, ktorá sa zhoduje s autorovým zámerom a či a či vôbec treba autorov zámer hľadať. V akademickom prostredí, kde sa pohybujem, platí zásada, že je jedno, čo chcel autor svojim dielom povedať. Moja interpretácia literárneho textu bude akceptovaná, pokiaľ ju dostatočne odôvodním a podporím textovými argumentami. Môžem si, v rámci pomerne širokých hraníc, odvodiť, čo chcem.

Načo je také štúdium dobré, keď možno dospieť k množstvu hocikájakých výsledkov, ktoré všetky budú považované za rovnocenné? Aký to má zmysel, keď sa neučím nachádzať, alebo aspoň hľadať pravdu, definitívny záver, alebo posolstvo textu? Tu vidím paralelu s istými kresťanskými prúdmi – aj vnútri CB, ktoré sa nezameriavajú na textovo založené kázanie, hľadanie autorovho zámeru v biblickom texte, ale používajú ho len ako podnet na meditáciu a zamýšľanie sa, ktoré však, rovnako ako akademická literárna kritika, nesmeruje k žiadnemu definitívnemu cieľu a nehľadá jednoznačný záver. Odkedy som začal tu, v Brne, študovať, takýto kresťanský liberalizmus si uvedomujem viac a viac a pýtam sa sám seba, či pre biblické texty existujú jediné správne výklady.

Popri tom mi štúdium intenzívne pripomína, aké je dôležité správne rozumieť evanjeliu. Hanbím sa za označenie „kresťan,“ keď na prednáškach počúvam, ako britskí kolonisti v „Božom mene“ upaľovali Indiánov, alebo keď „kresťania“ zaobchádzali s černochochmi horšie ako so zvieratami. Desím sa obrazu, ktorý si o skutočných kresťanoch vytvárajú neveriaci, keď študujú, ako „kresťania“ v „Božom mene“ konali všemožné zverstvá. Zároveň si uvedomujem, že skutoční kresťania potrebujú obhajovať kresťanstvo aj na akademickej pôde – tomu primeraným spôsobom. Nemôžem sa pustiť do debaty s vyučujúcim, ktorý sa vyžíva v ateizme, kŕmi tým svojich študentov a popri tom sa tvári, že je to pre každého samozrejma vec. Hoci v tomto jasné stanovisko mám, rozsah mojich vedomostí a relevantných argumentov je veľmi obmedzený. Takže sa nemôžem veľmi púšťať do vážnejšej diskusie, lebo by som asi v nej neobstál. A tak si uvedomujem, akí sú potrební kvalitne vzdelaní a informovaní kresťania. Aj toto je súčasťou môjho študentského života. Viac otázok ako odpovedí. Väčšinou z nich sa len začínam zaoberať, nemám definitívne postoje, riešenia alebo odpovede. Vnímam ich ako začiatky kapitol, ktoré som začal písať len nedávno a ktorých konce sú prevažne neznáme.

NAPÍSAĽI STE NÁM

www.mediasvatava.sk / bpiatko@internet.sk

AD: Čo je kázanie,

Dialóg 1/2013

O kultúrnej prispôsobivosti zvestovateľského jazyka

Pre každého, kto berie vážne Ježišovu výzvu hovoriť ľuďom o záchrane skrze Neho a vrúcne túži, aby na túto výzvu ľudia reagovali, je mimoriadne dôležité, aby pri-nášanému posolstvu ľudia aj rozumeli. Ukazuje sa, že požiadavka kultúrnej prispôsobivosti zvestovateľského jazyka je síce jasná z globálne vecného hľadiska, no nie je až taká priehľadná významovo, ako sa prvý pohľad môže zdať.

1) Prvým problémom je nezrozumiteľnosť cirkevného jazyka – pejoratívne povedané „kanánčiny“ pre istých poslucháčov, obvykle z necirkevného prostredia. Keďže tento problém je kľúčový, mal by viesť k skúmaniu, koľkí aktívni „plnitelia“ Ježišovej výzvy vidia a zvládajú túto prekážku prijímania evanjelia a celkového duchovného rozvoja. Ak je ich málo, nemusíme sa tým príliš vážne zaoberať. No ak ich je viac, treba o tom vážne a zodpovedne hovoriť.

2) Ďalšou témou je reálna pozícia a nároky „necirkevných“ a „cirkevných“ poslucháčov. (Termíny dá-

vam do úvodzoviek, aby sme ich nepovažovali za absolútne označenia; dali by sa nahradiť aj pojmami „necirkevných“ a „cirkevných“.) Existencia oboch skupín vyvoláva otázku, či možno jednej skupine príjemcov priznávať právo na počúvanie vyhraného rečového štýlu, kým druhej nie? V doterajšom domácom ovzduší to vyzerá tak, že cirkevní poslucháči by mali rozumieť obidvom druhom reči: cirkevnej i necirkevnej. Z hľadiska kresťanskej zrelosti tento predpoklad možno obstojať, ale principiálne nie. Kto sa odváži tvrdiť, že vyzdvihovaná pavlovska zásada byť „Židovi Žid a Grékovi Grék“ v nadčasovom meradle neznamená aj byť tradičnému tradičný? Ja nie, i keď – nie som si istý. Ak si hlásateľ evanjelia osvojí necirkevný jazyk a kreatívne ho využíva medzi poslucháčmi, ktorým je blízky, je to skvelé. Nie je však správne, ak ho používa aj tam, kde mu poslucháči prirodzene nemôžu rozumieť. Je minimálna šanca, že napríklad jednoduchí alebo starší ľudia, ktorí celý svoj život prežili v tradičnom cirkevnom prostredí, porozumejú a prijímajú pozhnanie zo zvesti, ktorej jazyk je cielene stavaný pre postmoderného ateistu alebo príslušníka východnej

kultúry. Ak je rečový prejav zvestovateľa v zmiešanom spoločenstve trvalo jednostranný a selektívny (výberový, zohľadňujúci len jeden typ poslucháčov), môže byť výrazom bezohľadnosti, hoci s dobrým úmyslom.

3) Osobitnou stránkou je kultúrno-psychologické hľadisko, ktoré predpokladá poslucháča so špeciálnym, kultúrne podmieneným formátom myslenia. Porozumenie posolstvu potom závisí od myšlienkových operácií v danom formáte, ktoré má u poslucháča navodiť kultúrne primeraná reč komunikátora. Otáznym zostáva, či v pozadí nie je viac pohodlnosť poslucháča, než ústretovosť komunikátora. Zvlášť ak si uvedomíme, že v bežnom živote človek dokáže situačne preformatovať svoje myslenie v rôznych, často až neuveriteľne odlišných smeroch: raz myslí teoreticky, raz prakticky, inokedy zase podľa potreby ekonomicky, manažérske, rodinne, sociálne, úradne, školsky ap. Prečo by sa teda v strete s duchovnými obsahmi nemohol nastaviť aj na ne? Alebo sa aspoň o to pokúsiť?

Argumentovanie biblickými príkladmi kultúrnej prispôsobivosti prejavu, napríklad u Ježiša alebo

POZVÁNKA DO RAČKOVEJ DOLINY

Drahé sestry, srdečne vás pozývame na ďalšie, v poradí už

18. duchovno-rekreačné stretnutie sestier Evanjelickej aliance,

ktoré aj tento rok bude v Domove J. A. Komenského v Račkovej doline.

Termín stretnutia je od stredy 25. septembra do nedele 29. septembra 2013.

Tohtoročná téma: MODLTIBA s ústredným veršom z Knihy žalmov 141, 2.

Popoludnia bude možné využiť na rozhovory, prechádzky v krásnej tatranskej prírode, rehabilitačné cvičenie či masáže a kreatívnu tvorbu.

Na stretnutie sa môžete prihlásiť najneskôr do 10. septembra 2013 na adrese (tu získate aj podrobnejšie informácie o stretnutí, cenách a možnostiach ubytovania):

RNDr. Kukučková Dagmar, Bridlicová 13, 841 07 Bratislava 49

tel. 02/64 53 81 14, mobil: 0910/572641, E-mail: dagmar.kukuckova@btm.sk

Tešíme sa na vás a na chvíle, ktoré spolu strávime!

(prípravný výbor)

apoštola Pavla, býva často tendenčne vyhrotené. Treba si uvedomiť, že evanjelium bolo svojim obsahom pre Židov také cudzie a neprijateľné, že pre zvestovateľov bolo akýmsi *kultúrne odlišným* prostredím ich vlastné prostredie. V počiatočných ešte nemali „tradičných“ poslucháčov. Ich vyjadrovanie však nemožno považovať za *systémovo* prispôsobujúcu sa reč, ako sa o to mnohí snažia dnes. Skôr išlo o reč spontánne zjednodušenú a názornú, ktorú niekto ovládal lepšie, niekto menej alebo vôbec.

4) Spomeňme ešte schopnosť hovoriť kultúrne prispôsobivým jazykom. Mali by sme rešpektovať, že nie každý je obdarený touto schopnosťou a že, hoci je vysoko cenená a žiadaná, nemožno ju povýšiť na jedinú zaručenú kvalitu zvestovateľa. To na druhej strane neznamená, že sa o ňu nemáme snažiť a modliť. Zároveň treba jedným dychom dodať, že ju ťažko nadobudneme alebo rozvineme iba v modlitebni a pred tradičným poslucháčom, na ktorého sme „šírenie“ evanjelia obmedzili. Kritici tvrdohlavého zotrvávania v „kanánčine“ to vidia dobre a musí sa im dať za pravdu.

Čo povedať na záver? Pri komunikovaní evanjelia a hovorení o duchovných veciach budme citliví na kultúrne pozadie našich poslucháčov a snažme sa rozprávať tak, aby sme pre nich boli čo najzrozumiteľnejší. Pre konzervatívov je to ťažká, skoro nezvládnuteľná úloha, ale mali by si uvedomiť, že aj jeden spasený, napravený alebo obrátený človek za to stojí. V zmiešanom spoločenstve si budme vedomí toho, že nevyhovíme všetkým a že vo výnimočných prípadoch môže mať právo na vyhranenú reč aj menšina poslucháčov. Popri všetkom pamätajme, že evanjelium je správou z úplne odlišného sveta a že ono samo si nárokuje pochopenie svojej *trans-kultúrnej kultúry*. Že je nositeľom najrozhodujúcejších hodnôt, a tak ho nemožno bezhranične prispôbovať akejkoľvek kultúre, a do istej miery si vyžaduje aj ochotu vnímať od poslucháča.

Pavol Bomba (Autor je kazateľom CB vo Vranove n. Topľou.)

PRI ŠÁLKE S... EVOU a MATĚJOM HÁJEKOVCIAMI

sa BOHUSLAV PIATKO rozprával

O CIRKVI, OBDAROVANIACH A POSLANÍ

MATĚJ HÁJEK má 31 rokov. Od septembra minulého roka pôsobí ako kazateľ v zbore CB Bratislava-Cukrová. Po ukončení štúdia teológie na pražských školách ETS a ETF UK bol od roku 2005 vikárom v zbore Cirkvi bratskej v Prahe 4 – Šeberov. Ženatý. Manželka Eva po skončení štúdií vyučovala výtvarnú výchovu vo voľnočasovom zariadení v Prahe. Dnes učí na cirkevnom Gymnáziu C. S. Lewisa v Bratislave.

Asi ste sa už stretli s Dialógom. Matěj, ty si pracoval aj v sesterskom časopise Brána, takže si mediálne naladený. Aký je tvoj názor na potrebu/nepotrebu kresťanských médií?

Matěj: Myslím si, že kresťanské médiá majú svoj význam a nezapustiteľné miesto v živote kresťanov, no musia, aspoň podľa mňa, spĺňať určité kritériá. Predovšetkým by možno ani nemuseli byť orientované na ľudí z cirkvi. Skôr by mali byť relevantné pre ľudí mimo cirkvi. Ich by mali vedieť osloviť. Kresťanské médiá by mali byť mostom medzi kresťanmi a ľuďmi z necirkevného prostredia. Vytvoriť takýto most je pomerne zložitá. Ale, nech je to médium, ktoré slúži len pre vnútorné potreby cirkvi, alebo médium, ktoré sa snaží byť otvorené smerom von z cirkvi, ich existencia zmysel má.

Prišli ste na Slovensko z českého prostredia. Kde je česká Cirkev bratská dnes?

Matěj: Myslím si, že česká Cirkev bratská (CB) je v trochu inej fáze vývoja, než slovenská. Ale, podotýkam, je to len môj pohľad. Zdá sa mi, že tam je väčšia pestrosť medzi zborní, zatiaľ čo na Slovensku

je CB homogénnejšia. No, je tu bratislavský zbor, ktorý sa z tejto homogénnosti vyčleňuje, čo možno spôsobuje určité napätie v cirkvi. V českej časti CB je odlišnosť medzi zborní omnoho viac a medzi viacerými zborní. Nie medzi jedným a ostatnými. Aj v Česku sú zbory veľké, s veľkou tradíciou a možno konzervatívnejšie a sú zbory nové, ktoré prichádzajú s novou spiritualitou, s novými formami zbožnosti. Ale celé sa to deje s určitou ľahkosťou, ak sa to dá tak povedať – aj keď sa odlišujeme, nemusí to nutne priniesť problém. Tak som to vnímal aj na brnenskej konferencii – medzi slovenskými delegátmi som cítil akési napätie, akési zviazanosť – nevybočovať z rámca, ktorý udáva vedenie cirkvi. Zdá sa mi, že sa zbytočne odlišnosti zveličujú až takmer do vážnych následkov. Ale, som na Slovensku krátko a môže to byť len môj pocit. Nehovorím, že v Česku nie je napätie, ale zdá sa mi, že atmosféra je trochu uvoľnenejšia.

Eva: Keby som situáciu na Slovensku a v Čechách mala vziať trochu zo širšieho hľadiska, tak sa mi zdá, že v Čechách je viac ľudí, ktorí s cirkvou nemajú a nechcú mať ▶

nič spoločného. Na Slovensku majú ľudia k cirkvi akýsi vrelejší vzťah, cirkev je viac vo všeobecnosti akceptovaná. Na druhej strane vnímam, predovšetkým tu v Bratislave, nespokojnosť s pokrytectvom, ktoré je v súvislosti s cirkvou možno viacej vnímané ako inde.

Majú štatistiky pravdu, keď hovoria o Čechách ako o ateistickej krajine?

Matěj: Možno je to pravda v tom zmysle, že v Čechách sú ľudia oveľa menej zapojení do cirkevného života a majú kritickejší postoj k cirkvi. Ale neviem, či je to pravda z hľadiska spirituality, alebo nejakej túžby hľadať niečo transcen-

dentného. Určite sa nedá povedať, že Česi sú náboženský národ, skôr hľadajú alternatívnu cestu spirituality, ktorá je dosť často v protiklade a napätí voči tomu tradičnému chápaniu „cirkevničtva“. V Čechách je pomerne populárny istý typ mystiky, ezoterizmu a iných „izmov“, ktoré sú často určitým spôsobom šité na mieru „západnému“ človeku. Fakt je ten, že Česi majú silný skeptický odstup voči tradičným a predovšetkým inštitučným podobám náboženského života.

V Čechách patrí Cirkev bratská k najväčším protestantským cirkvám. Cítiť to aj na jej postavení v spoločnosti? Alebo – be-

rie na seba CB v Čechách svoj úmerný diel zodpovednosti za spoločenské dianie?

Eva: Myslím si, že snaha tam určite je. Nedá sa povedať, že by sme boli usadení len v kostoloch a modlitebniach. Cirkev sa angažuje predovšetkým v diakonii a sociálnej oblasti. Ale zase, aby sme sa nejakým spôsobom zlučovali s politikou a angažovali sa v tejto oblasti, to asi nie...

Ale zdá sa mi, že Českú CB viac počuť v diskusiách o problémoch, ktoré prináša dnešný svet.

Matěj: V Čechách je medzi denomináciami pomerne veľký rozdiel v postoji k tomu, ako sa zapájať do spoločenského života. Cirkev bratská ide viac smerom k vytváraniu alternatívnej komunity, akoby chcela ukázať možnosti iného spôsobu života a vzťahov, ukázať, ako je možné na tejto zemi v tomto čase žiť zodpovedný a zmysluplný život viac či menej v protiklade k väčšinovej spoločnosti. Niektoré iné cirkvi zase zvolí smer – byť soľou a svetlom v spoločnosti, ani nie tak ako zborová komunita, ale skôr ako jednotlivci angažovaní v rôznych sférach svojej bežnej zodpovednosti. Preto sú možno niektoré zbory CB viacej orientované na to, aby vtiahli do svojho zborového života aj ľudí zo sekulárneho prostredia. Na druhej strane však nedokážeme viesť zodpovedný dialóg na hlbšej rovine hodnôt, motívácií a postojov s ľuďmi „tam vonku“, v „normálnom svete“. V tomto sme si podobní – rovnako na Slovensku ako v Čechách je snaha vytvárať zborové ostrovčeky. Je otázka, či je to cesta pre dnešný svet. Myslím si, že dnešnú spoločnosť viac ovplyvní niejaká zmysluplná konkrétna práca, než založenie nového cirkevného zboru. Ale, celé je to až príliš zovšeobecnený pohľad. Obe cesty – budovanie alternatívy i prenikanie do spoločnosti majú svoju hodnotu.

Vráťme sa ešte do Cirkvi bratskej. Neohrozuje pestrosť zborov jednotu cirkvi?

Matěj: Kde je viac ľudí, tam je aj viac názorov. Ak sa podobné myšlienky aj vyskytnú, tak sú určite minoritné. Myslím si, že v CB ČR

stále pretrvávajú názor, že ak sa úplne odtrhneme z reťaze a odpojíme sa od tradície, z ktorej sme povstali, tak to asi nevezme dobrý koniec. Máme svoje korene a musíme vyrastať z nich. To neznamená, že by sme sa nemali rozvetvovať, ale korene, alebo ten vinný kmeň je len jeden. A ten nás – aj pri rôznosti – musí spájať. To je v českej CB určite dominantný názor. Mám pocit, že práve to sa v českej CB v súčasnosti deje – pomerne slušný stupeň slobody názorov, praxe, zbožnosti na jednej tradícii. Trochu inak to však funguje v rovine konkrétnych vzťahov. Tam je roznosť vždy veľkou výzvou. Ale to platí odkiaľkoľvek pre cirkev, rovnako ako pre akékoľvek iné spoločenstvo.

Tieto tvoje slová dost potvrdzujú to, čo sa dialo na konferencii CB v Brne. Keď človek počúval diskusiu, predovšetkým českých delegátov, myslel by si, že nová ústava nemôže prejsť. Napokon ju schválila drvivá väčšina delegátov. Predstaviteľia obidvoch zemských/krajinských cirkví ju nazvali historickou. Je takou aj podľa teba?

Matěj: Určite z hľadiska legislatívneho historická je. Schválilo sa tam čosi, čo tu ešte nebolo. Pri zachovaní jednoty cirkvi vznikli dve rovnocenné zemské cirkvi. Završil sa proces emancipácie predovšetkým slovenskej časti CB. Ale z hľadiska konkrétneho života zborov v Čechách a na Slovensku sa vlastne neudialo nič dramatického. Myslím si, že to tak budú vnímať aj ľudia. To, čo sa udialo v Brne je skôr dôležité pre ústredia dnes už zemských cirkví. Ale, že by to malo nejaký zásadný vplyv na život spoločenstva, si nemyslím.

Matěj, ty si už o sebe čosi povedal, keď sme ťa predstavovali vo februárovom Dialógu. Eva, ako si ty prijala ponuku odísť z Prahy do Bratislavy?

Eva: Bolo to určite nečakané pozvanie. Zastihlo nás v čase, keď sme už boli rozhodnutí ísť do Berouna, kde mal Matěj nastúpiť ako kazateľ...

Matěj: ...čím by sa stanica cirkvi posunula na úroveň samostatnej kazateľskej stanice...

Eva: No a potom prišlo pozvanie od Josefa Sýkoru, aby sme sa prišli pozrieť do Bratislavy, že je tu zaujímavé spoločenstvo, kde by sme sa mohli cítiť dobre. V tom prvom kole to naozaj bolo mienené vyslovene ako návšteva. Po Matějovej kázni mu Daniel Laco len tak, možno iba zo žartu, medzi dverami povedal, že keby nás vyhadzovali z Prahy, tak môžeme prísť sem. Na to sme povedali, že nás už „vyhodili“, ale že sme už aj našli miesto pôsobenia. Na naše prekvapenie Daniel zo žartovného tónu prešiel do vážneho a povedal nám, že by to možno stálo za to, aby sme sa porozprávali a bližšie zoznámili... Slovo dalo slovo a na ďalší deň zorganizovali domáci stretnutie s viacerými ľuďmi, aj zo školy (vedeli, že učím) a s viacerými inými, až z toho vzniklo vážne pozvanie pre Matěja za (vtedy ešte) tretieho kazateľa do zboru na Cukrovú. Z návštevy sme odchádzali s tým, že o ponuke musíme doma vážne porozmýšľať a že sa ozveme...

Matěj: Zaujali nás vízie Daniela Pastirčáka a tak trochu výzvou boli aj racionálnejšie obrazy Josefa Sýkoru, ktorý tie vízie trochu uzemnil... a postavili nohami na zem. A predovšetkým smiech obidvoch...

Takže ste sa rozhodovali s víziou v očiach a nohami na zemi?

Eva: Bol to taký zvláštny Boží zásah do nášho života. My sme už boli rozhodnutí, že pôjdeme do toho Berouna a boli sme vlastne v štádiu, že už to povieme aj nahlas. Tešili sme sa tam, aj keď v nás bola samozrejme aj neistota... Poprosili sme ešte Berounských o čas na rozmyslenie, povedali sme, že sme dostali aj inú ponuku z Bratislavy a že musíme ešte naozaj vážne rozmýšľať. Boli veľmi ústretoví a veľmi si vážim aj ich pochopenie, keď sme sa nakoniec rozhodli úplne inak.

Matěj mal ponuku – miesto kazateľa. Ale ty si tiež bola v Prahe zamestnaná... museli ste brať do úvahy aj to, čo bude s tebou?

Eva: Musím priznať, že bratislavská ponuka nás v prvom momente dosť nadchla. No, ale potom prišla fáza racionálnejšieho uvažovania...

vidina pretrhania rodinných a priateľských vzťahov, zamestnania..., a to sa čoraz nástojčivejšie začalo vo mne ozývať: Tak to teda nie... No, na druhej strane sa stále vo mne ozývalo, že by sme tejto ponuke mali byť otvorení... najmä, keď sa ukázalo, že nejde len o priateľské gesto, ale že je to zo strany Bratislavčanov skutočne vážny záujem... dokonca sa ponuka rozšírila aj na moje zamestnanie – dostala som ponuku učiť estetiku a výtvarnú výchovu na gymnáziu C. S. Lewisa. To bola pre mňa do istej miery výzva, pretože išlo o vážny posun v cieľovej skupine môjho pôsobenia.

Mne život kazateľov občas pripomína život vojakov – mali by pôsobiť tam, kde ich cirkev potrebuje. Dokonca je rotácia do istej miery zakodifikovaná v cirkevných dokumentoch, aj keď sa nedodržiava. Predsa len, protestantskí duchovní majú rodiny, zázemie pre deti... Ako to vnímaš?

Eva: Kedysi sa mi zdalo, že celibát katolíckej cirkvi je čosi zastaralé, skostnatelé, že v našej cirkvi to je lepšie. Dnes si myslím, že v niečom majú bratia katolíci pravdu – duchovných nič „pozemské“ neviaže k určitému miestu a môžu sa plne venovať službe. Teraz vlastne zažívame takéto sťahovanie po prvý raz (a nie na príkaz). To sú tie otázniky, ktoré vo mne vznikali a o ktorých som už hovorila. Jedno je opúšťať niečo, spraviť za doterajším životom čiaru a iné je začínať vlastne od nuly. Postaviť sa na novú, štartovaciu čiaru. Pre človeka to určite nie je jednoduché, ale na druhej strane si hovorím, že je to akási Božia škola. Pán nás takto učí, že sa nemáme pripútať k pozemským veciam, že máme byť otvorení voči tomu, čo prichádza.

Nedostali ste sa pri rozhodovaní do konfliktu?

Matěj: Do konfliktu nie, ale v rozhodovaní sme išli v dosť rozdielnom rytme, a ten bolo treba zladit'. Ja som to mal vyriešené možno rýchlejšie, Eva to viacej obracala zo všetkých možných strán. Ale – sme tu, a to je odpoveď.

Eva: Podstatné bolo, že sme mali čas. Neboli sme pod nijakým

zvláštnym tlakom. A tak všetko dozrelo tak, ako dozrieť malo.

Daniel Pastirčák povedal, že tvoja spiritualita je veľmi blízka spiritualite bratislavského zboru.

Matěj: Je pravdou, že ja to vnímam vo viacerých rovinách. Tá prvá je moje pôsobenie v staršovstve, kde sa znovu a znovu radujem z toho, aká tam vládne atmosféra. Ľudsky je tam úžasné porozumenie, akýsi súzvuk duší napriek tomu, že sme z rôznych generácií a z rôzneho prostredia a dokonca máme aj odlišné názory na niektoré veci. Verím, že v tom je niečo kristovské. Tí ľudia sú schopní poprieť, ak to tak môžem povedať, sami seba v prospech spoločného záujmu. Pokiaľ ide o Daniela a Josefa, tak tam sme si naozaj - napriek čiastočným odlišnostiam - blízki aj teologicky. Oni aj ja kladieme dôraz na to, že Pán Boh je Bohom príbehu.

A príbehy nemajú vždy svoje jasné ohraničenie. Majú skôr dobrodružný dej. A to prináša určitý teologický postoj, ktorý je viac založený na očakávaní toho, ako nás Pán Boh prekvapí, než na tom, aby sme sa chránili pred tým, aby nás okolitý svet nejakým spôsobom nezaskočil a neskazil. Nastavenie viac smerom k očakávaniu ako k obrane a ohrozeniu nás dost spája. Nemám pocit, že by som sa musel nejakou neprirodzene tváriť, nemusím sa nijak „otesávať“ na obraz

kazateľa, aký je v mnohých predstavách. Ale možno to ešte príde, a ľudia so mnou tú trpezlivosť stratia.

Ako si prijal to, že som ti navrhol pri prvom predstavení v Dialógu, aby si vymenil svoju fotku s pohárom piva za inú? (Teraz ju uverejníme.)

Matěj: Bral som to ako ochrannú radu, aby som zbytočne neprovokoval. Ja občas mávam, alebo som mával, sklon trochu provokovať. Mal som pocit, že tým niečomu pomôžem. Dnes si myslím, že zbytočná provokácia nemá žiaden zmysel. A tú fotku som poslal viacmenej z toho dôvodu, že som narychlo nenašiel žiadnu inú, kde by som vyzeral inteligentne... Je pravdou, a asi to si mal na myslí, keď si ma na to upozornil, že keby som to bral celocirkevne, tak existuje určitá predstava o tom, ako má kazateľ vyzeráť. Tá je tu, na Slovensku, zrejme silnejšia ako v Čechách.

Sám mám mnohých známych, ktorí sa čudujú, že som farár, lebo o tom, ako má vyzeráť farár majú inú predstavu - asi by to mal byť dôstojný pán, ktorý sa nikdy nezasmieje a je stále zamyslený. Celkom ma prekvapuje, že sa s týmto pohľadom na kazateľov stretávam aj v Bratislave medzi mladými ľuďmi - my môžeme aj „blbnúť“ ale kazateľ by mal stáť mimo...

Ja som sa skôr stretol s názorom, ktorý sa týka veku kaza-

teľa: Čo mi môže taký mladý povedať?

Matěj: Budeš možno prekvapený, ale s týmto názorom tak trochu súhlasím, aj keď sa asi týka, alebo týkal v mojich začiatkoch aj mňa. Nemyslím si síce, že by ľudia pod 40 rokov nemali byť kazateľmi, ale myslím si, že by to nemali byť len takíto ľudia. Ideálom je, keď sa spoja šediny s mladosťou, keď sa spojí prežitý životný príbeh so začínajúcim príbehom. Skúsenosť s novou energiou.

...to je vo väčšine zborov nereálne, pretože sú príliš malé na dvoch kazateľov...

Matěj: Ale v podstate si myslím, že človek nie je múdry len tým, koľko má rokov. Skôr ide o to, na čo tie roky daný človek využil, či sa otvoril skutočnej múdrosti, čo nutne prináša i otvorenosť voči mladším ľuďom a ich svetu. Zdá sa mi, že takých kazateľov aj bežných ľudí nie je v cirkvi dostatok. No, na druhej strane treba povedať, že mladí majú nedostatok pokory a odmietajú prijať čokoľvek, čo je trochu poznačené inakosťou staršej skúsenosti a tradície.

Si mladý, v laviciach pred tebou sedia aj starší. Máš pocit, že tvoje kázne padajú na úrodnú pôdu, že oslovujú?

Matěj: Stále prežívam to, čo som prežíval po celý život, odkedy kážem a zvestujem evanjelium - viem, že pôda je úrodná, len neviem, či do nej zasievam vždy zrno, ktoré má nejakú hodnotu. Ale to sú asi pochybnosti každého kazateľa. Je pre mňa povzbudením, keď mi dakto poďakuje za kázeň.

Čo si pri príprave kázne všimám a bránim sa tomu je, aby som neskĺzol do nejakého príliš vysokého intelektuálneho prejavu. Napríklad v Bratislave asi vládne ten pocit, že máme kázne na vyššej intelektuálnej úrovni. No ale pozor. To je už len krok od určitej arogancie, vyžívania sa v prejave, v domnelej hĺbke, v akomsi rétoricko-ideovom estétstve. Veľkým pokušením kazateľov je vznášať sa nad zemou v abstrakciách. Môže to byť premyslená abstrakcia, ale môže to byť aj únik pred tým, že nedokážem myšlienky dotiahnuť do nejakých

reálnych súvislostí. A to považujem za výzvu v našom prostredí – aby sme kázali veci, ktoré sú, takpovediac, inkarnované, ktoré to obecné spájajú s konkrétnym. Jednoducho, ktoré súvisia s reálnym životom. Nie je to vôbec jednoduché, lebo tu sa zase možno pošmyknúť k moralizovaniu. Kazateľ musí, alebo by mal, kázať to, čo žije a byť pri tom napojený na Božieho ducha a vnímať súvislosti Božieho pôsobenia v reálnych a každodenných veciach. Potom sa to v kázni ukáže, jednoducho to je cítiť.

Eva: Aplikácia Písma na život je dôležitá. Aspoň ja to tak vnímam. Je dobré a prijímam aj to, keď počujem z kazateľne biblický príbeh, a niekto doňho vniesie nejaký nový pohľad, podčiarkne niečo, čo som si doteraz nevšimla, ale zároveň potrebujem počuť aj určité premostenie s mojím životom. Čím dlhšie som veriaci, tým viac si to dokážem sama tam doplniť, ale je dobré, keď to počujem z kazateľne a môžem si povedať – to je môj príbeh.

Vo viacerých číslach Dialógu sme hovorili o výkladovom kázaní. Tvoj názor?

Matěj: Ja som v tomto smere konzervatívny. Myslím si, že v Biblii je plná Božia pravda, je tam uložená sústredenejšie a špeciálnejšie než v iných podnetoch a kanáloch poznania, ktoré nám Pán Boh dáva. Bola by škoda, keby sme sa výkladového kázania vzdali. Ale musí to byť výkladové kázanie v pravom zmysle toho slova, nie len zopakovanie, (dost často, naviac, menej zaujímavými slovami) toho, čo je v texte napísané. Výkladové kázanie pre mňa je spojenie klenoty Božej pravdy s našou realitou. Treba nechať, aby svetlo Božej pravdy osvietilo realitu nášho života. Keby človek kázal len nejaké príbehy zo života, niečo by tam chýbalo. Ale, keď sa človek pozerá len do svetla, môže oslepnúť. Svetlom treba skutočnosť osvietiť. Až potom sa stane zázrak inkarnácie. To sa nám mnohým, žiaľ nedarí. Nevieme to, ale môžeme sa to učiť. To však tiež nie je jednoduché. Musí to byť spojené s istým rizikom sebazraniteľnosti, ochoty otvoriť sa, to znamená byť na kazateľni autentický.

Básnik má talent. Čo je umenie kazateľstva?

Matěj: Hneď na prvých seminároch pri starozákonných výkladoch nám povedali: Zmierte sa s tým, že byť kazateľom je remeslo, ako každé iné. A remeslo sa môže robiť dobre, alebo zle. Nezačnite to „zduchovnívať“, v prvom rade sa to musíte naučiť. Musíte sa naučiť držať v ruke sekeru, aby ste s ňou dačo vytesali. Rúbať vie takmer každý. Ak sa nenaučíte rozprávať, ak sa nenaučíte chápať text a vytiahnuť z neho hlavnú myšlienku, môžete byť akokoľvek zbožní, niečo tam bude chýbať.

Už ste sa tak trochu usadili a rozhliadli v Bratislave. Vaše očakávania môžu už byť konkrétnejšie. Sú?

Eva: Od nášho príchodu sem pokračujem svoj tieň, svoj zabehaný spôsob života. Ja nerada hovorím pred veľa ľuďmi, radšej som me-

zatial otázka. To nefunguje tak, že sa zvolí správna metóda a je to. To je o nás – o ľuďoch. O tom, či sa otvoríme skutočnému a radikálnemu stretnutiu s druhými. Najviac to momentálne zažívam v skupine, ktorú sme rozbehli: „W.A.L.K.“. Tu sa chceme učiť spoločne kráčať životom inak ako ostatní, to znamená vyskúšať si nadviazať vzťahy v komunite, ktorá bude v niečom iná než je bežné. Určite nechceme tvoriť žiadnu elitu, či klub zasvätených. Len ukázať, že sa dá spoločne (a jedine spoločne) hľadať to, čo zvyčajne nazývame skutočný zmysel. Povedané nábožensky – že se dá žiť v kristovskom duchu. Je to otvorené spoločenstvo aj pre ľudí, ktorí nemajú vzťah s Kristom. A je to dobrodružstvo, lebo nedokážem odhadnúť, ako to dopadne. Či dobro, krása a pravda, ktoré tomuto svetu dal Pán Boh do vienka sa prejaví aj v tomto spoločenstve a zapália sa srdcia aj tých, ktorí to

Kazateľ by mal, kázať to, čo žije a byť pri tom napojený na Božieho ducha.

nej viditeľná ako na čele. Hľadám si svoje miesto v takomto veľkom zbore, hľadám, ako fungovať v tak mnohých vzťahoch. Zároveň som sa rozhodla, že sa musím naučiť to, čo mi nie je úplne prirodzené. Príklad – pracovala som s deťmi, je to pre mňa prirodzené, pracovať s tínedžermi je už vykročenie do iného priestoru, než som bola zvyknutá. Ale nechávam na seba pôsobiť Pána Boha – ak ma chce použiť tu a takto, nech ma použije. A v zbore – poviem úprimne, zatiaľ neviem, aké by to moje miesto malo byť. Ale aj škola, kde pôsobím, je spojenie so zborom.

Matěj: Chceme ešte viac ako v Prahe skúšať, či je možné komunikovať hodnoty Božieho kráľovstva súčasnej mladej generácii tak, aby to nestratilo slanosť a zároveň, aby to bolo zrozumiteľné. To je pre mňa

nepoznajú. Druhá vec, ktorú očakávam je, či mi Pán Boh nejakým spôsobom naznačí, že by som sa mal venovať úplne inej cieľovej skupine. O tom už rozmýšľam dlhší čas: Či my kresťania (obecne) sa často neobraciaeme na ľudí, ktorí vlastne nič veľmi nepotrebujú (povedané s Kristom, ktorí „už majú svoju odmenu“). Či by sme sa viac nemali sústrediť na ľudí, pre ktorých je vnútorný, alebo vonkajší smäd a hlad každodenným pokrmom. Ľuďom, ktorí potrebujú a trpiaci túžia po nádeji, ale nevedia ani, kde ju majú nájsť. A tak sa vo mne ozýva hlas, že možno predovšetkým k týmto ľuďom by sme mali tú nepatrnú trošku energie, času, priestoru a lásky, ktoré dohromady nazývame „náš život“, zamieriť. Nielen osobne my dvaja s Evou, ale jednoducho – my kresťania. ■

„Kdo má uši, slyš, co Duch praví sborům: Tomu, kdo vítězí, dám skrytou manu a dám mu bílý kámenek a na tom kámenku napsané nové jméno, které nezná nikdo než ten, kdo je dostává.“ Zjevení Janovo 2,17

PÝCHA A POKORA

JIŘÍ DOHNAL
(Kazatel-misionář, pôsobí v zbere Letničnej evanjelikalnej cirkvi v Rovinji, ktorý založil.)

V době kdy náš sbor v Rovinji expanzně rostl, se jeden ze sborů na Istrii potácel v problémech, které se vlekly skoro dvě desítky let. Pastoři se tam střídali jako hradní stráž v Praze na Hradčanech. Lidé po desítkách odcházeli a zase přicházeli, jiní odešli, aby založili svou „lepší církev,“ no hrůzy. Nakonec byl ustanoven pastorem bratr v mých letech, kterého jsem poměrně dobře znal.

Příběh pýchy

Myslím si, že mám dar rozpoznat obdarování a povolání lidí. Ne podle toho o co jim jde. Nemusím je vůbec znát a přesto často skrze Ducha přijmu toto slovo poznání. A když byl povolán do služby pastora sboru a podotýkám, sboru s takovou těžkou minulostí tento, jinak milý bratr, hned jsem se chytal za hlavu, za tu svou chytrou hlavu a říkal jsem si, jaký to byl přehmat a že bratři presbyteri nejspíše vybrali jeho, protože jiný „na skladě“ nebyl. Běžel čas, já se těšil růstu sboru a tento milý kolega se ve své službě plácal jako nudle v bandě. Bylo mi ho líto a asi po roce jsem mu při kafi navrhl, jestli by nenechal toho pastorování a nepřestěhoval se do Rovinje a nevedl evangelizační tým v našem sboru, což by byla služba která by mu přesně seděla. Bratr řekl, že to bude zvažovat před Pánem a dá vědět. Jak čtenář už možná vtušil, bratr zůstal ve službě pastora a jeho sbor nakonec začal růst a nyní je nejpočetnějším sborem na Istrii. Záměrně píšu „nejpočetnější“ a ne největší, protože věřím, že velikost sborů se neměří počtem členů. Ale to je už jiné téma. Skoro jsem na tento příběh zapomněl, kdyby mi to Pán téměř po třech letech nepřipomněl. Řekl mi tehdy:

„Jakmile začneš někoho podceňovat, můžeš si být jist, že si toho člověka začnu používat, abych tě zahanbil. Jakmile začneš někým pohrdat a myslet si, že si ho nemůžu s nějakých důvodů použít, buď si jist, že ses v tu chvíli stal tím, koho si používat nechci. To proto abych tě zahanbil a zachránil.“

Že ke mně mluvil skutečně Pán jsem usoudil z veršů 1Kor 1, 27-29

„Ale co je u světa bláznivé, to si vybral Bůh, aby zahanboval moudré, a co je u světa slabé, to si vybral Bůh, aby zahanboval silné; a co je u světa neurozené a méněcenné, to si vybral Bůh, vybral dokonce i to, co není, aby zrušil to, co je, aby se žádné tělo nemohlo chlubit před Bohem.“

Poučení

Jsem Bohu vděčný za tu lekci tehdy, kdy jsem se sklopenýma ušima přijal od Pána poučení o různých maskovaných formách pýchy a o podstatě pravé pokory. Pochopil jsem tehdy, že podstatou pýchy je **soustředěnost** na sebe – své schopnosti, kvality a obdarování. Ale taky soustředěnost na tytéž věci u druhých. Ale taky soustředěnost na nedostatky, slabosti a ohraničení u sebe i u druhých. Jako soustředěnost totiž vylučuje – tj. přehlídí Boží milost, její svrchovanost a nepředvídatelnost, koho a jak si může použít. A naopak podstatou pokory je soustředěnost na Pána, Jeho schopnosti, Jeho možnosti a kvality.

Příběh pokory

Pokora je ctnost, která bývá snad nejvíce nesprávně pochopena. Je jasné, že pokora je opakem pýchy. Ale mnohokrát to o čem si myslíme, že je pokora, může být ve skutečnosti pýchou. Stejně tak mnohé, co považujeme za pýchu, ve skutečnosti může být pokorou. Když Pavel prohlašuje, že může vše v Kristu, který ho posiluje (Fil 4, 13), vypadá to jako pýcha, ale ve skutečnosti Pavel svou jistotu postavil na Pánu a ne na sobě. A naopak když Mojžíš odpovídá Bohu „Kdo jsem já, abych šel? Vždyť nejsem vůbec výmluvný člověk,“ (Ex 3, 11) může nám Mojžíš připadat jako pokorný muž a ve skutečnosti byl velmi pyšný. Myslel si, že se zná lépe než Bůh.

Mnohdy úzkostlivost, stres, starost, strach, pocit viny, odsouzení nedostatečnosti jsou sotva rozeznatelné formy pýchy, které vychází ze soustředěnosti na sebe a zase vedou k témuž, přičemž je nemožné, abychom obdrželi plnost Boží milosti do naší situace, protože chodíme v pyše.

Proč nás asi Petr vyzývá k tomu, abychom veškerou svou úzkost hodili na Pána a zároveň, abychom se pokořili? (Fil 4, 6) Tyto dvě věci se zdají odlišné, ale ve skutečnosti je úzkostlivost pýchou, která důvě-

řuje svým vlastním schopnostem, vlastní moudrosti a ne Pánu. Úzkostlivost, či strach je ve své podstatě víra v to, že to, co mě ohrožuje je silnější, než to, co mě chrání. A to je lidský úsudek – soud.

Lidský soud (laodicea) je věc, se kterou se potýká většina církví. Odděluje nás to od Boha a způsobuje mezi námi rozdělení. Lidský soud přivolává z hlubin pekla ducha kriticismu a odsuzování. Pokud kritizujeme Boží lidi, kritizujeme tím i Pána. Vyjadřujeme tím, že to, jak pracuje na druhých lidech neodpovídá našim představám, přáním a očekávání a de facto se stavíme nad Boha (Př 17, 5) Je to nebezpečný hřích, který zatáhne duši do hrozné temnoty. Věci, které na druhých nejvíc kritizujeme jsou často ty, které jsou ve skutečnosti našimi vlastními nejhoršími problémy a pokud ne, tak se jimi brzo stanou, protože kvůli této pýše odejme Bůh z našich životů svou milost (Jk 4, 6). Odsuzováním se držíme sami v poutech.

Poučení

Když se vrátím k příběhu v záhlaví tohoto článku, tak já jsem lidsky usoudil, že bratr který byl ustanoven pastorem, tehdy problematického sboru, nemá schopnosti pro tuto službu. Usoudil jsem tak já, nikoli Pán. A proč jsem tak usoudil? Spoléhal jsem na své obdarování víc než na Boží milost, která je nade vše chápání. Milost totiž není možné předvídat ani pochopit, je ji možné jen v pokoře očekávat a pokud přijde, pak se ji divit. Jednoho dne Bůh dopřeje každému člověku spravedlnost. Nikoliv však milost. Ta není pro každého. Je jen pro pokorné.

„Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost.“ ■

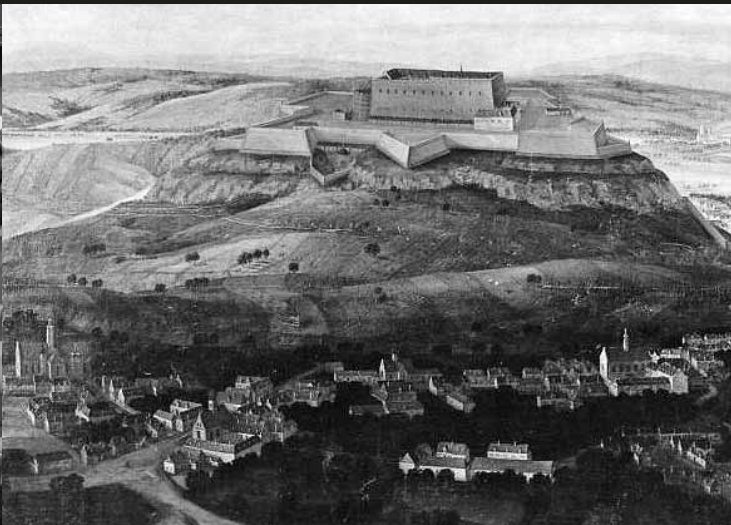
Kl'ačadlá

Rovinj

ŠPILBERKOM

Pripravil a foto: BOHUSLAV PIATKO

Špilberk – mohutná pevnosť týčiaca sa nad stredom moravskej metropoly Brnom už od svojho vzniku v 13. storočí vzbudzovala rešpekt ako nedobytná. Vylámali si na nej zuby husiti, Švédi i pruský kráľ Fridrich II. Keď hrady stratili vojenský význam, zmenil ju osvietení rakúsky cisár Jozef II na najväčšie a najťažšie väzenie vo svojej ríši. Neskôr upadol aj tento jej význam no pri zániku Rakúsko-Uhorska sa jeho cely opäť naplnili väzňami a potom opäť v časoch nacistickej okupácie Čiech. Koncom 50. rokov minulého storočia sa tento „žalár národov“ stal súčasťou mestského múzea v Brne.

Zvláštny príbeh – z nedobytného hradu, najkrutejšieho väzenia v Rakúsko-Uhorskej monarchii, kde bolo popravených stovky ľudí – kultúrna ustanovizeň.

Len matne som si v hlave rozväzoval tieto spomienky z dejepisu, keď som sa z parčíku neďaleko hotela Continental, kde sa konali tohtoročné konferencie Cirkvi bratskej v ČR a SR, pozeral na tento monument, kde počas storočí, vďaka jeho nedobytným hradbám tisíce ľudí po stáročia prežilo a v iných storočiach tisíce ľudí zomrelo, mnohí rukou kata.

Také sú dejiny pevnosti Špilberk, miesta nádeje, záchranu, utrpenia i smrti.

Cirkev bratská – malé, takmer neviditeľné evanjelikálne spoločenstvo, ktoré ako pravidlo viery a života a jedinú autoritu prijíma Písmo Sväté – Bibliu, v presvedčení, že cirkev môže svoje poslanie vo svete uskutočniť len vtedy keď zostane verná svojej Hlave – Ježišovi Kristovi, ktorý je jej jediným základom a ktorý ju zachová a dovedie až k cieľu. (*Volne z Vyznania viery*)

Keď som si v onom parčíku uvedomil, čo mi letí hlavou a z akého dôvodu som v Brne, otriasla mnou absurdnosť príbehov, pred ktorými som stál. Príbehu tohto hradu a príbehu cirkvi. Príbehu dvoch svetov na zemi. Svet meča a svet Božieho ľudu.

Predstavitelia Cirkvi bratskej nazvali brnenskú konferenciu historickou. Prečo, o tom budeme hovoriť ďalej. Nezažil som veľa cirkevných snemovaní, ale poslanstvom pokoja a zmiery, ktorý brnenské konferencie, napriek názorovej rôznosti, vyslali, je pre mňa symbolom toho, že ju ovládol Duch a nie „meč“. Nie všetky, ktoré som zažil, boli také.

Možno to vyznie trochu pateticky, ale 10. a 11. mája sa Duch Svätý vznášal pod Špilberkom.

HISTORICKÁ KONFERENCIA

BOHUSLAV PIATKO

Spoločná konferencia

S konferenciami je to ako s ľuďmi. Keď je človek skromný, tichý, pokorný, zbožný, v kresťanskom duchu vychová vydarené deti, nevšimnú si ho veľmi ani súčasníci a história už vôbec nie. Zato príbehy márnostatných synoch pozná celý svet.

Keď sa konferencia, napríklad cirkevná, nesie v pokojnom pozitívnom duchu, v snahe dosiahnuť určený cieľ, ktorý sa, napriek rozdielnym názorom, aj podarilo dosiahnuť, takmer niet o nej čo povedať.

A predsa ju nazvali – historickou.

Tých pár drobných diskusných príspevkov, súhlasných aj nesúhlasných nezmenilo nič na tom, že sa navrhované dokumenty prijímali takmer jednomyselne. Keď to porovnáam s búrlivou bratislavskou konferenciou spred dvoch rokov, plnej nečakaných zvrátov, neochoty dorozumieť sa... Vtedy som nemusel veľmi rozmýšľať, o čom písať.

Pokojná atmosféra na takomto snemovaní môže mať dve príčiny: Buď je to apatia účastníkov, alebo je za ňou dobrá predpríprava zo strany tých, čo jej ob-

sahovú náplň pripravovali a nezrovnalosti eliminovali v dialógu pred snemovaním. Nepoznal som všetkých delegátov v Brne, ani pred dvoma rokmi v Bratislave, ale väčšinu tváří, ktoré som stretával v Brne som si pamätal z Bratislavy. Žeby sa tak zmenili? Opäť mi vychádza – nie, ľudia sa nezmenili, zmenila sa príprava konferencie. Príprava dokumentov, ktoré sú pre Cirkvi bratskú historické, aj keď reálny život zborov nijako zásadne neovplyvnia.

Na Spoločnej konferencii bola prijatá nová spoločná Ústava Cirkvi bratskej v ČR a SR, ktorá symbolizuje jednotu Cirkvi bratskej na jednej strane, lebo ju delí na krajinské/zemské cirkvi na strane druhej. V Brne zanikol starší český brat slovenskej Cirkvi bratskej a slovenská časť cirkvi bratskej sa stala rovnocennou s českou časťou. Nebudem tu rozoberať jednotlivé články ústavy, ani čo v podrobnostiach rieši. Dôležité je vari len to, že na spoločných konferenciách budú obidve krajinské/zemské cirkvi zastúpené rovnakým počtom delegátov. A tí by mali rozhodovať naozaj len o zásadných – ústavných problémoch cirkvi. Všetky vnútorné

pravidlá života národných cirkví sa presúvajú do Poriadkov krajských/zemských cirkví. Cirkvi bratskej sa podarilo to, čo sa nepodarilo československému štátu pred 20 rokmi. Nerozpadla sa do rozdelených štátov. Kým v Bratislave napätie vyúsťovalo a takmer aj vyúsťilo do úplného rozdelenia cirkví, v Brne sa stal presný opak, pričom diskusia nebola menej búrlivá, ale v diskutujúcich bol iný duch. Najviac sa hovorilo okolo zmeny termínu týkajúceho sa ordinácie za kazateľov. Táto zmena, podľa niektorých, vylučuje z možnosti ordinácie ženy, čo v prechádzajúcej ústave nebol tak striktno zadefinované.

Na pokojnejšom priebehu konferencie mal iste svoj podiel aj spôsob, akým sa Ústava na konferencii predkladala: Ako celok, bez možnosti pozmeňovacích návrhov priamo na konferencii. To bolo jedno z najmúdrejších rozhodnutí cirkví. Tak na spoločnej konferencii ako aj na slovenskej. Diskusia prebiehala 2 roky a pozmeňovacie návrhy bolo možné predkladať počas nej. Niektoré komisia pre ústavu prijala, iné nie. Bolo to v jej právomoci. A prinieslo to svoje ovocie. Aj keď bolo treba niekoľkokrát a dookola opakovať oponujúcim, že predložený návrh ústavy nie je naveky, ale že je to základ, na ktorom bude možné stavať a potrebné posúvať ju ďalej. Podstatné je, že bude na čom stavať. To pochopili delegáti Spoločnej konferencie a takmer jednomyselne Ústavu cirkvi bratskej v ČR a SR odhlasovali.

V piatok večer sa konali slávnostné služby Božie v Kostole J. A. Komenského

Slovenská konferencia

Takmer to isté, čo som napísal vyššie, platí aj o Konferencii Cirkvi bratskej na Slovensku, ktorá sa netradične konala po Spoločnej konferencii. (V minulosti to bývalo naopak, najskôr boli národné a potom spoločná.) Na slovenskej konferencii sa schvaľoval iný, zásadný dokument: Poriadok Cirkvi bratskej v SR, ktorý už vychádzal z postulátov novoprijatej ústavy. (Keby nebola schválená spoločná ústava, slovenskí delegáti by sa po veľmi krátkom čase mohli rozlúčiť a podbrať sa domov.) Aj sem sa preniesla téma možnosti účasti žien na ordinácii, diskutovalo sa o obmedzení veku členov staršovstva, ale aj tu platilo pravidlo, že pozmeňovacie návrhy sa na konferencii neprijímajú. A tak nový poriadok Cirkvi bratskej v SR bol tiež schválený takmer jednomyselne. Slovenskí delegáti aj tu, tak ako

na spoločnej konferencii ústavu, prijali nový poriadok s tým, že je to základ, na ktorom sa bude pracovať ďalej.

A tak okrem drobného faux pas zo strany Rady, keď sa pokúsila návrhom priamo na konferencii dovoliť chýbajúceho člena rady, na čo nemala právo a delegáti jej návrh zmietli zo stola, sa žiadna kontroverzná diskusia nekonala.

Nový Poriadok je rozsiahly dokument, pretože preberá množstvo článkov a pravidiel, ktoré sa predtým riešili v rámci ústavy. Keď som si ho však prečítal podrobnejšie a pozornejšie, spýtal som sa (sám seba), koľko by mala Cirkve bratská členov, keby sa dodržival striktné a zásadne?

Treba spomenúť dva roky (niekoľko rokov) trvajúcu diskusiu a zmenu pravidiel financovania ústredia cirkvi, kde sa zohľadňuje, lepšie povedané začína zo-

hľadňovať princíp solidarity s chudobnejšími zborami, (na jej úplné dotiahnutie je však potrebné zjednotiť metodiku finančného výkazníctva v zboroch a bola schválená aj toľkokrát diskutovaná a v minulosti zamietnutá funkcia plateného riaditeľa kancelárie ústredia cirkvi, akéhosi výkonného riaditeľa cirkvi, pričom funkcia tajomníka cirkvi sa posúva do inej polohy, ale riaditeľ kancelárie je mu podriadený.

Možno, keď si niektorí delegáti konferencie prečítajú tieto riadky, povedia si, že sme neboli na rovnakej konferencii. Najmä tí nespokojnejší, ktorých hlasy neboli zaradené do znesení, lebo také bolo pravidlo. Ale aj oni vari pocítili, že v Brne na konferenciách Cirkvi bratskej vládlo ovzdušie, ktoré môže priniesť cirkvi len požehnanie a posilnenie. ■

Bohoslužby v kostole J. A. Komenského

VYBERÁME ZO SPRÁVY PRESEDU RADY CB V ČR DANIELA FAJFRA

Uplynulý církevní rok byl opravdu výjimečný. Nebudu se zabývat jen kalendářním rokem 2012, ale obdobím mezi dvěma konferencemi, tedy až do března 2013. Tentokrát jsem neměl problém s volbou aktuálního tématu, neboť je jaksi samo dáno. Mám na mysli dva důležité momenty, které podle mého názoru vyčnívají nad ostatní, a bude dobré je reflektovat ve vztahu k Církvi bratrské.

Ten první: listopadové přijetí zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Nový zákon, kterým se současně ruší platnost starého z roku 1949, upravuje a zmírňuje některé majetkové křivdy, které byly spáchány komunistickým režimem.

V letošním roce jsme dospěli k i k dalšímu historickému milníku v dějinách Církve bratrské, neb se po 65 letech vracíme k odluce církve od státu. Přijatý zákon č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a z něj plynoucí Smlouva mezi Českou republikou a Církví bratrskou, vytvořila právní a životaschopný rámec pro existenci církve nezávislé na státu.

Přijatým zákonem č. 428/2012 Sb., se stát čestně vyrovnává s minulostí a otevírá dveře pro svobodné působení církvi. Jedná se o bezprecedentní okamžik v novodobých dějinách české církve, připomínající Edikt milánský, který roku 313 sepsali císař Konstantin a Licinius Augustus. Dokument mimo jiné obsahuje statuty na restituci majetku církevních obcí včetně kompenzací, o který byly připraveny během pronásledování.

Odluka církve od Bible?

Zdá se, že nyní v Církvi bratrské probíhají dvě odluky. Ta jedna od státu již prošla. Ta druhá od Bible snad neprojde. Pokud by došlo k zásadnímu odklonu od Písma v jedné celé generaci, není asi cesty zpět. Nevím, jak tento trend změnit a jsem dalek toho, abych dával hotová řešení. Jedno je ale zřejmé. Jelikož se jedná o letitý trend, návrat k důslednějšímu příklonu k Písmu nebude okamžitý ani jednoduchý. Půjde o dlouhodobý proces, který si bude muset řešit každý sbor sám. Církev bratrská nemá orgán, který by naordinoval ozdravnou kúru a dohlížel na dodržování

terapie. Rada CB může na jisté věci upozornit a být pomocí. Každopádně to ale musí být úsilí celé církve. Rád bych závěrem vyjmenoval některé neblahé efekty, které podle mého názoru s sebou nese ztráta osobního kontaktu s Biblií.

Nenápadně se vyprazdňuje Kristovo evangelium, jeho kříž, jeho milost, a s tím související důraz na pokání, obrácení a na posvěcení.

Sbor, kde se lidé nescházejí nad Písmem, ztrácí identitu CB, tak jak ji máme definovanou v základních dokumentech a pomalu se transformuje na nedělní církve.

Společenství, které se neschází kolem Božího slova, je na cestě stát se křesťanským klubem, je určováno více vlastními zájmy než nároky Písma. (Mezi mládeží se používá označení frikulín, tj. free-cool-in: free-svoboda, cool – pohoda, in – jde s dobou. Jinak řečeno, fajn, jsem spasen, to stačí, hlavně klídek).

Otevírají se dveře pragmatickému relativismu v hodnotách, v principech, v postojích.

Oslabení přímého vlivu Písma na život křesťana vede k individuálnímu křesťanství, nezávislém na společenství sboru.

Rodina, která se neschází kolem Božího slova, je ochuzena o požehnání a v dobách rodinné nepohody ji chybí záchranná brzda a naděje.

K tomu připojuji některé výzvy, možnosti a náměty. Bude dobré sdílet další zkušenosti a tipy, které by inspirovaly a stimulovaly větší zájem členů Církve bratrské o Biblií.

Pokud kazatel a starší sboru zjistí, že řada členů není biblicky vzdělávána, je třeba vyhlásit SOS. Je třeba pracovat na dlouhodobém konceptu, který by vzbudil zájem o studium Bible, který nezůstane jen na úrovni znalostí, ale bude ovlivňovat myšlení, rozhodování, zbožnost, vztahy i praktický život.

Vychovávat a vyučovat lidi obdarované k vedení biblických skupinek.

Biblická hodina nemusí být víc než dobře vedená biblická skupinka s vedoucím, určeným staršovstvem. Jinak řečeno, obě alternativy mohou být rovnocenné.

Vytipovat geografické oblasti, kde je možné založit biblickou skupinu. Ve větších městech to může být např. sídliště, či městská část. Skupinky v diasporních sborech mohou být v obci s větší koncentrací členů.

Vyhlašovat společné čtení Bible, kdy členové a přátelé sboru, v určitém časovém úseku a podle zpracovaného rozpisu, čtou nějakou biblickou knihu. Může to být propojeno s nedělním kázáním a s biblickými hodinami či kroužky. (Něco jako 40 dní s Biblií v postním období).

Pokud možno mít celou Bibli (nebo aspoň NZ) v mobilním telefonu. Zajistit stažení pro ty, kteří k tomu nemají vlohy. Mohou se tak využít chvíle v dopravních prostředcích, čekárnách všeho druhu.

Nemyslím si, že návrat k tomu aby byla Bible více čtena, rozjímána a studována, vyřeší všechny neduhy. Život v plnosti Ducha Svatého má další oblasti, které nutno obnovovat – modlitbu, službu misijní, evangelizační, diakonskou. Jsem ale přesvědčen, že poznávat Boží vůli z Písma svatého tím, že se jím necháme znovu oslovovat při soukromé četbě nebo ve společném

rozhovoru nad textem, je v pojetí našej zbožnosti záležitosť zcela zásadná a nenahraditeľná.

Kniha tohoto zákona at' se nevzdá! od tvých úst. Rozjímej nad ním ve dne v noci, abys mohl bedlivě plnit vše, co je v něm zapsáno. Potom tě bude na tvé cestě provázet zdar; potom budeš jednat prozřívě. (Jz 1:8)

Blaze muži, který se neřídí radami svévolníků, který nestojí na cestě hříšných, který nesedává s posměvači, nýbrž si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímej ve dne i v noci. Je jako strom zasazený u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, jemuž listí neuvadá. Vše, co podnikne, se zdaří. (Ž 1,1-3)

JÁN HENŽEL, PŘEDSEDA RADY CB V SR POMENOVAL SVOJU SPRÁVU NÁŠ PREDPOKLADANÝ EVANJELIKALIZMUS

Cirkev bratská prijíma novú Ústavu

Chcem sa venovať duchovnému pozadiu dôvodu jej tvorby a účelu, pre ktorý ju potrebujeme. Život cirkvi v novom spoločensko-ekonomickom prostredí, odlišné právne prostredie v Českej a Slovenskej republike a podstatne odlišný počet cirkevných zborov v našich krajinách si vyžaduje prepracovať aj naše základné dokumenty. Toto bolo podstatou zadania Spoločnej konferencie z roku 2011 v Bratislave Komisii pre Ústavu a Poriadok. Hneď po prvých pracovných výstupoch z tejto Komisie sa zdvihlo znepokojenie najmä na slovenskej, ale aj českej strane, žeby mohlo dôjsť k rozdeleniu Cirkvi bratskej. Jednota cirkvi je veľká vzácnosť, a preto znepokojenie z jej ohrozenia je veľmi sympatické. V prítomnosti všetkých členov Komisie pre Ústavu vyhlasujem, že od úplného začiatku našej spoločnej práce až doteraz sme nezaznamenali ani náznak či tendenciu k odlišnému duchovnému chápaniu života a spravovania našej cirkvi. Z celého srdca želim celej Cirkvi bratskej, aby žila v takom vzájomnom porozumení a dôvere, v akom pracovala Komisia pre Ústavu!

Zároveň však treba povedať, že Ústava nemôže jednotu cirkvi zabezpečiť. Ústava má a chce túto jednotu vyjadrovať. Hoci našim zámerom od začiatku bolo, aby Ústava čo najstručnejším a právnickým spôsobom definovala, čo je Cirkev bratská, čím sa vyznačujú jej zbory, orgány a členovia, napriek tomu jej najväčší

rozsaň tvorí Vyznanie viery Cirkvi bratskej. Aj toto Vyznanie potrebuje upresnenie, ale predsa sme ho ponechali v Ústave s presvedčením, že práve spoločné Vyznanie viery je najdôležitejšou deklaráciou našej jednoty.

Jednota cirkvi je raz navždy daná trojjediným Bohom, Otcom, Synom a Duchom Svätým (Ef 4, 4-6). O zachovávanie jednoty sa však kresťania musia usilovať (Ef 4, 1-3). Ako sa šírilo evanjelium na jednej strane a postupne zomierali očití svedkovia života, smrti a vzkriesenia Pána Ježiša, uvedomovali si už biblickí pisatelia, aké dôležité je zaznamenať, vyznávať, obraňovať a rozširovať vieru v evanjelium (Flp 1, 27; Júd 3). Jednota cirkvi teda nie je daná ľuďmi, ktorí sa v nej narodili, ani tými, ktorí sa k nej dobrovoľne pripojili, ani orgánmi, ktoré ju spravujú, ani aktivitami, ktoré vykonávajú, ani miestom, na ktorom sa zhromažďujú. Jednota cirkvi je daná evanjeliom, ktoré je zosobnené Ježišom Kristom a sformulované jeho apoštolmi.

Známky predpokladaného evanjelikalizmu v Cirkvi bratskej

Začnem odsekem z nášho Vyznania: „Veríme, že neomylným svedectvom o tomto zjavení (tj. Ježiša Krista) je Písmo sväté Starého a Nového zákona...“ Sú tu medzi nami ešte niektorí delegáti, ktorí sa pamätajú, aký kontroverzný bol tento výrok v čase, keď Konferencia toto Vyznanie prijímala a tesnou väčšinou odmietla výrok, že Písmo sväté je zjavením. Ukazuje sa, že prijatý výrok oslabuje jeden z základných pilierov evanjelikalizmu. Pre niektorých z nás už potom nemusí znamenať to, čo hovorí. Jeho význam pre nás dnes môže byť celkom iný, ako bol pre pôvodných čitateľov. Tým sa otvárajú stále širšie dvere relativizmu a subjektivismu v tom, čo veríme a ako žijeme.

Som presvedčený, že toto nebolo motívom bratov, ktorí presadili platnú formuláciu. Im išlo o zdôraznenie zvrchovanosti a kľúčovej úlohy Pána Ježiša Krista. Oslabením autority, dostatočnosti a zrozumiteľnosti Písma sa to však dosiahnuť nedá. Iný Boh, ako ten, ktorý zjavuje svoj charakter a svoju vôľu na stránkach Písma, neexistuje. Iný Spasiteľ, ako ten, o ktorom sa dozvedáme z Písma, neexistuje. Preto nestačí, ak Písmo, ktoré si prečítame (ak si ho vôbec prečítame!), je len akýmsi múdрым mottom nášho každodenného života na úrovni aforizmov a prísloví. „*Ako si človek zachová čistotu? Keď sa bude držať tvojho slova. Celým srdcom som ta hľadal; nedopusť, aby som odbočil od tvojich príkazov! V srdci som si skryl tvoju reč, aby som proti tebe nehrešil*“ Ž 119, 9-11. Preto nestačí, ak prečítaný odsek Písma je iba odrazovým mostíkom pre kázeň, ktorá je potom skôr osobnou meditáciou o ľudskej duši a trápeniach, s ktorými sa vyrovnáva, než hlásaním slova, naliehaním, presvedčaním, karhaním a povzbudzovaním (pozri 2Tim 4, 1-5). Lebo tam, kde sa verne káže slovo Božie, je počuť Boží hlas.

Ďalším znakom predpokladaného evanjelikalizmu je posun v našom chápaní spásy. Podľa neho hriech nie je natoľko našou vzburou proti Bohu, ktorá vyvoláva jeho spravodlivý hnev (Ef 2, 3), ale skôr zranenie, ktoré je treba vyliečiť. Potom ani Spasiteľ nie je „Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta“ (Jn 1, 29)

a kladie svoj život namiesto nás, ale skôr romantický pastier slovenských strání, ktorý nosí unavené a zranené ovečky na rukách. Týmto nepopieram, že Ježiš Kristus je aj Najvyšším Lekárom ľudských duší, aj skvelým príkladom láskavého života. Len upozorňujem, že sem presúvame svoj dôraz a Ježišovu zástupnú obeť zmierenia iba predpokladáme. V súvislosti s osobnou spásou čoraz menej hovoríme o pokání, uverení (apprehensio fiducialis), obrátení (konverzii), či znovuzrození. Čoraz viac hovoríme, že človek sa stretol s Bohom, či prežil niečo s Bohom. Ani toto nie je zlé, ale táto trajektória ľahko vyústi do univerzalizmu, podľa ktorého Božia láska nakoniec všetkých zachráni.

S tým súvisí aj tretí dôležitý znak predpokladaného evanjelikalizmu, ktorým je posun v našom porozumení cirkvi. Evanjelicálna cirkev je inkluzívna vo svojej zvesti, ale exkluzívna vo svojom členstve. To znamená, že ohlasuje evanjelium pre všetkých ľudí bez rozdielu, ale za svojich príslušníkov považuje iba tých, ktorí evanjelium prijímajú a podľa neho žijú. Cirkev bratská patrí od svojho začiatku medzi tzv. výberové cirkvi. Rozlišuje medzi cirkvou viditeľnou a neviditeľnou. „Neviditeľná zahŕňa iba tých, ktorí sú v pravde údmi tela Kristovho, znovuzrození z Ducha Svätého, obmytí Kristovou krvou, z ktorých sa ani jeden Pánovi nestratí.“ (A. Adlof, *Přehled biblického učení*, s. 47.) Túto svätú cirkev bez poškvrny a vrásky predstavovať a dosahovať je úlohou a snahou cirkvi viditeľnej, ktorá sa zhromažďuje a organizuje k Božej oslave a k šíreniu Božieho kráľovstva na zemi. „Táto viditeľná cirkev bude najbližšie k svojmu ideálu tam, kde bude zložená z najväčšieho počtu znovuzrodených a dá sa riadiť a spravovať Duchom Svätým podľa slova Božieho čistého a nefalšovaného a vysluhuje si sviatosť, ako to Kristus prikázal. K tomu vykonáva kázeň podľa slova Božieho, bdie nad vzrastom v milosti, chráni sväté svätým a bráni, aby hriech a počet nezovuzrodených nezavládol.“ (Adlof, *Přehled biblického učení*, s. 47.) Už pred 100 rokmi, podľa vzoru starej Jednoty, pokladala za svojich členov iba tzv. „prospievajúcich“ a „k dokonalosti sa nesúcich.“ Už vtedy otvorene priznávala: „My máme síce mnoho neúspechov s deťmi v našich rodinách, ale aspoň mŕtvosť sa nesnažíme obliecť do rúcha cirkevného členstva.“ (Pravdivé slovo, s. 67.)

Som rád, že zachováme inštitút členov, prípravných členov (alebo katechuménov) a detí členov a prípravných členov. Znepokojuje ma však rastúca tendencia zmazávať hranice medzi tými, ktorí sú vo vnútri a vonku cirkvi. Čoraz viac staršovstiev sa zdráha skúmať vieru a život členov. Stále hovoríme o deťoch, ktoré sa narodili vo veriacich rodinách, ako o „našich“ deťoch, aj keď je evidentné, že Krista nenasledujú. Samozrejme, toto má svoje opodstatnenie, lebo iba Pán, nie staršovstvo, pozná s absolútnou istotou tých, ktorí sú jeho. To však nezabavuje staršovstvo zodpovednosti „usudzovať“, kto je „zrelý, aby bol počítaný do členstva.“ (Pravdivé slovo, s. 66.) Ako inak budeme vedieť, voči komu máme zodpovednosť evanjelizačnú a voči komu máme zodpovednosť pastoračno-kázeňskú? Zmenené náboženské a kultúrne prostredie si vyžaduje zmenené prístupy, napríklad dlhšiu a podrobnejšiu prípravu ku krstu alebo k potvrdeniu krstu, ale

nesmieme sa vzdáť princípu, že do cirkvi patria iba tí, ktorých Boh povolal. Ježiš Kristus vykúpil, Duch Svätý znovuzrodil a v ich živote je viditeľné jeho ovocie.

Záver

Alebo sa vrátíme k podstate evanjelikalizmu, alebo ak teraz zostane iba predpokladaný, tak po nás prídu ľudia, ktorí ho poprú. Ak je toto pozorovanie o našom predpokladanom evanjelikalizme správne, je ďalšie štádium, v ktorom ho poprieme, nevyhnutné? Vzorec, ktorý sa v dejinách často zopakoval, ešte neznamená, že sa opakovať nevyhnutne musí. Už viac ako 20 rokov máme partnerské vzťahy s anglickým zborom v St. Albans. Pred rokom som sa zúčastnil na 362. výročí jeho založenia. Spomínajú najmä 2 krízové obdobia, keď takmer zanikol. Z Božej milosti sa však vrátili k evanjeliu zjavenému v Písme svätom a stelesnenému v živote a diele Ježiša Krista. Zvestujú nemenné slovo Božie do neustále sa meniaceho sveta a Pán – hoci nie deň čo deň, ale sústavne – pridáva k ich spoločenstvu tých, čo povoláva na spásu (Sk 4, 47).

Vernosť evanjeliu nezachováme iba opakovaním tých istých slov a tých istých spôsobov, ktoré používali naši predkovia. Potrebujeme sa zjednotiť – a to nielen zbory Cirkvi bratskej, ale aj mimo nej – na obsahu evanjelia a na podstate služby, ktorá sa sústreďuje na evanjelium.

A tak vám žehnám slovami apoštola: „*Buďte pevní, neochvejní, buďte stále horlivejší v Pánovom diele, veď viete, že vaša námaha nie je márna v Pánovi!*“ (1K 15, 58)!

AKÁ BOLA KONFERENCIA CB 2013?

Z pohľadu budúcnosti je za nami jeden úsek cesty, ktorý sa v živote našej cirkvi tak skoro nebude opakovať. Je to veličina, vo fyzike tomu vravíme „vektor“ ku ktorému sme dospeli nie jediným rozhodnutím, či uznesením. Vektor má nielen absolútnu hodnotu, ale aj určený smer. Skúsím sa k tomuto faktoru priblížiť z viacerých uhlov pohľadu.

Najprv som to skúsil spočítať, na koľkých konferenciách som už bol. Dokopy to bude číslo medzi 28 a 30, neviem to s určitosťou potvrdiť. Keď sa pozriem späť a prejdem si veci, ktoré mi utkveli v pamäti, tak sa mi vynorí mozaika, ktorá má niektoré veci spoločné.

Positívne na všetkých konferenciách je, že vždy sa zišiel zástup Božieho ľudu, so snahou vyriešiť a hľadať odpovede na tie najdôležitejšie otázky, ktoré cirkvi, ako organizmus aj organizácia v jednom, potrebuje pre svoje fungovanie. Toto je pozitívna časť, vidieť bratov a sestry tvárou v tvár. Ale nie vždy sa podarilo z konferencie odísť tak, aby všetci mohli spolu povedať: amen. Toto je negatívna časť záverov konferencií. Absolútna hodnota nášho usilovania sa – teda toho virtuálneho vektora, je krytá vždy vierou a modlitbami jednotlivých členov cirkvi počas celého roku. Smerovanie nášho vývoja – teda tohto virtuálneho vektora, je závislé na hlasovaní delegátov na konferenciách. Toto je prvý moment, pri ktorom by som sa rád pristačil. Modlitby a viera dávajú obsah nášho duchovného života, ale v konečnom dôsledku zamierenie tohto potenciálu určujú delegáti.

Bola by samozrejme katastrofa, keby to bolo iba takto. Pán Cirkvi dokáže aj bez členov či delegátov meniť nastavenie a smerovanie týchto procesov. Budme vďační, že takáto kontrola tu existuje.

Potom sú tu jednotlivci, ktorí majú viac vplyvu na vývoj vecí. A investujú aj viac úprimnej snahy a práce do tejto oblasti. Mnohokrát bolo a je ich odmenou nepochopenie zo strany cirkevného prostredia. Spomínam na ľudí tohto typu, ako boli Jozef Ondrej Markuš, Milan Jurčo, Ondrej Lupták, František Ciesar, Ľudovít Fazekáš a mnohí ďalší. Ich spoločnou vlastnosťou (a zároveň ich „hriechom“) bolo to, že boli ochotní viac niešť svoju kožu na trh, prejavíť svoj názor a stáť si za ním. Mne sú vzorom a mám ich rád, som šťastný, že som mohol s viacerými z nich aj spolupracovať. Aj keď som nie vždy zdieľal ich názory...

Keď sa pozriem na obdobia medzi konferenciami, tak som to vnímal tak, že naše zbory sú zamerané viac na svoje lokálne záležitosti. S dňami na konferencii sa začínajú zaoberať takmer vždy v období tesne pred jej konaním. Nie je to dobrá odrazová plocha pre samotnú konferenciu a jej úlohu – prijímať uznesenia, ktorými sa riadia následne všetci bratia a sestry bez ohľadu na to, či majú odlišný lokálny a skúsím to povedať aj takto: osobný názor.

Takmer vždy sme za posledných pár desaťročí vo viacerých oblastiach postupovali tak, že sme sa pozerali a preberali zaužívané a funkčné veci zo života a usporiadania cirkvi od našich bratov v Čechách. Tu je potrebné rovno priznať, že to, čo platí v parametroch spoločenského života medzi Čechmi a Slovákmi, platí v rôznych obmenách aj v živote cirkvi. Súvisí to aj s veľkosťou a početnosťou našich cirkvi v Čechách a na Slovensku. V zásade sme vo viacerých kategóriách – najmä chápania princípu akceptovania demokratických rozhodnutí na konferenciách – vzdialení od nich. Na jednej strane je to nevýhoda, na druhej strane, slovenská časť tela Kristovho sa oveľa flexibilnejšie rozhoduje a koná.

Konferencia 2013 akceptovala a rozdelila niektoré veci, najmä z predošlého odstavca. Opäť to má svoje pozitíva aj negatíva. Pozitívom je skutočnosť, že sa zachovala jedna Ústava a každá krajinská cirkev môže svoje veci usporiadať podľa vlastných potrieb. Za negatívum (z nášho pohľadu) považujem skutočnosť, že budeme

môcť menej „opisovať“ a budeme musieť viac tvoriť, na čo nie sme celkom dobre pripravení ani štruktúrne, ani početne.

Keď sa obzriem dozadu tak musím konštatovať, že sme viaceré, spoločne odsúhlasené veci na spoločných konferenciách naďalej robili po svojom. Neodvážim sa posúdiť, nakoľko z vlastnej pohodlnosti, nedôslednosti či malosti (početnej), ale je to tak. Napríklad nikdy sme nemali odvoláciu komisiu, práca ostatných komisií bola viacmenej formálna, Rada suplovala ich náplň, nemali sme funkciu ekonóma... Viacero procesov riadila viacmenej Božia prozreteľnosť, než bratia, na ktorých sa cirkvi dohodla, udelila im na to mandát.

Počas posledných rokov s Ľudom Kušnírom preberáme staré veci v archíve. Je to zaujímavé čítanie. A poučné. Poučné preto, lebo čím viac ideme dozadu, tým viac sa dá vysledovať snaha byť priamym a pomenúvať veci pravými menami. Aj za cenu konfliktov. S pribúdajúcimi rokmi stále viac platí obľúbená veta kazateľa Surkoša, ktorý nás už opustil, a ktorej som pred rokmi nevenoval veľa pozornosti, ale teraz mu rozumiem. Vravieval: „Ľud Boží – ľud zvláštny“. Sem patrí napríklad fenomén, keď po konferenčnom rokovaní sa zapíšu uznesenia, a niektorí bratia, či zbory ich nepovažujú za záväzné. Toto mal okrem iného na mysli kazateľ Surkoš.

Vrátim sa ku konferencii.

Máme Poriadok, ktorý treba ešte dopracovať a doladiť tak, aby sme sa mohli zaň všetci postaviť. Aby neplatila veta brata Surkoša...

Máme uznesenie o zmene fungovania ústredia cirkvi. Rada stojí pred úlohou nájsť riaditeľa kancelárie ústredia. Potrebuje vaše sústredené modlitby a vieru v budúcnosť. Volebná komisia pripravuje voľby novej Rady. Nie je to jednoduchá rovnica, ktorú musíme riešiť. Toto už nie je bremeno naložené na plecia Rady, toto je spoločná úloha. Potrebujeme sa modliť a veriť. Financovanie ústredia cirkvi sa zmenilo, prvý krok sme urobili, ale treba ísť ďalej, ešte je minimálne niekoľko krokov pred nami, kým sa podarí jednohlasne povedať svoje amen všetkým delegátom.

Veľmi si prajem, aby som aspoň časť týchto krokov zažil a mohol sa na nich podieľať a vyjadriť nášmu Bohu svoju vďačnosť za to, že stále sme spočívali v jeho rukách a nič nás odtiaľ nemôže vytrhnúť. Kým sami sa nerozhodneme inak.

Ivan Markuš, 10. 6. 2013, Thief River Falls, Minnesota

JOHN RAWLS (1921–2002) Patrí k osobnostiam mimoriadneho významu, ktoré ovplyvnili Západný svet v otázkach morálnej a politickej filozofie, teórie spravodlivosti a etiky. Bol profesorom na univerzite v Harvarde a Oxforde, získal veľa prestížnych ocenení, dokonca asteroid 16561 nesie jeho meno, a jeho práce študujú na všetkých solidných univerzitách sveta. Na jeho katedre vyrastali osobnosti ako Thomas Nagel, Onora O'Neill a Joshua Cohen. Málo sa však vie o tom, že v mladosti chcel byť episkopálnym kazateľom a s nadšením študoval systematickú teológiu. Aj preto stojí za to, aby sme cez dnešné okienko nazreli do jeho teologického myslenia. **(Tibor Máhrík)**

RAWLS – FILOZOF TEOLÓGOM

JARMILA JUROVÁ

Kto je John Rawls?

Americký filozof John Rawls je v súčasnosti považovaný vari za najvplyvnejšieho mysliteľa politickej a sociálnej filozofie 20. storočia. Jeho práca Teória spravodlivosti (*A Theory of Justice*, 1971) významne prispela k formovaniu morálnej a politickej filozofie tohto obdobia. Hoci Rawls nebol nikdy považovaný za filozofa náboženstva, jeho záverečná práca na univerzite v Princetone (*A Brief Inquiry into the Meaning of Sin and Faith: An Interpretation Based on the Concept of Community*, 1942) a krátky spis *On My Religion*, 1997 dokazujú teologický záujem tohto mysliteľa, pretože v nej Rawls rozvíja kresťanské vnímanie morálky a mravnosti. Hoci vo svojich neskorších prácach Rawls striktno oddeľuje náboženstvo a politiku, práve morálne a náboženské presvedčenie z tohto obdobia ovplyvnilo jeho neskoršiu filozofiu. Pojmy hriechu, viery a spoločenstva sú zároveň pojmami morálnymi i teologickými a predznačujú morálne hľadisko, ktoré nachádzame v Teórii spravodlivosti. Rawls sa, najmä počas vysokoškolských štúdií, hlboko zaujímal o teológiu, dokonca zvažoval nástup do seminára. Napokon však, podobne ako mnohí jeho súčasníci, sa rozhodol odísť do armády.

Východiská a predpoklady

Vo svojich teologických prácach sa filozof Rawls nepokúša o vypracovanie nejakej komplexnej teórie, ale skúma stavy ľudskej mysle a dospieva k zaujímavým záverom. Predpokladá, že Boh ako metafyzická bytosť existuje tak, ako to hovorí Biblia a že odhaľuje svoju podstatu v Ježišovi. Druhý predpoklad sa vzťahuje na existenciu osobnosti, ktorá neznamená jednotlivca, ale stojí nad jednotlivcami. Všetci ľudia sú jednotlivcami, ale nie všetci sú osobami. Osobnosť prirovnáva skôr k tomu, čo nazývame „duch“. Ak totiž hovoríme o duchovnom živote, potom hovoríme o živote osobnom, personálnom. Rawls verí, že osobnosť (personalita) je niečím výnimočným, neredukovateľným na vlastníctvo konkrétneho tela alebo súčet mentálnych stavov. Treťou Rawlsovým predpokladom je existencia niečoho, čo nazýva „spoločenstvom“. Nemá tu na mysli súbor jednotlivcov, ale spoločenstvo chápe ako neredukovateľné a výnimočné v tom zmysle, ako je výnimočná osobnosť. Ak nemáme osobnosť, nemáme spoločenstvo; a ak nemáme spoločenstvo, nemáme osobnosť.

Jednotlivci sa stávajú osobami vtedy, keď žijú v spoločenstve. Človek ako bytosť prírodná sa stáva osobou v spoločnosti, pretože iba tu môže konať ako morálna osoba. Navyše, spoločenstvo zahŕňa aj zodpovednosť, povinnosti a dôveru. Skutočný problém etiky tak vidí Rawls vo vytvorení spoločenstva v tomto zmysle slova. Posledným predpokladom je Rawlsovo rozlíšenie medzi „prírodnými“ vzťahmi (vyskytujúcimi sa vo sfére prírody) a „osobnými“ vzťahmi. Ak však chceme pochopiť Rawlsove kľúčové pojmy viery a hriechu, musíme najprv vysvetliť, ako chápe pojem „vesmír“. Vesmír vníma ako duchovný aspekt spoločenstva osôb prejavujúcich Božiu slávu a vzťahujúcich sa k Bohu. Boh stvoril svet, aby mohlo byť vytvorené takéto spoločenstvo. Človek ako osoba patrí do tohto spoločenstva a žije vo vzťahu s Bohom.

Hriech a viera

Vyššie naznačené predpoklady vytvorili základnú bázu vnímania hriechu v Rawlsových teologických spisoch. Hriech je zničenie a zavrhnutie spoločenstva. Viera je vnútorným stavom osoby, ktorá je začlenená do spoločenstva. Rawls je presvedčený, že etické a náboženské problémy sú podobné, pretože jedny aj druhé sa vzťahujú na spoločenstvo. Zaoberajú sa problematikou osobných vzťahov, ktoré zahŕňajú všetky osoby žijúce vo vesmíre, či už je to v nebi, v pekle alebo na zemi.

V kontexte vzťahov medzi dvoma ľuďmi hovorí Rawls o osobných (personálnych) a komunálnych (spoločenských) vzťahoch. Potom sú tu vzťahy prírodné, ktoré možno popísať ako vzťahy medzi osobou a objektom, a napokon vzťahy kauzálne, teda vzťahy medzi dvoma objektmi. Pre správne pochopenie pojmov viera a hriech je dôležité najmä rozlíšenie medzi prírodnými a osobnými vzťahmi. Osobné vzťahy sú aktívne na oboch stranách, zatiaľ čo v prírodných vzťahoch je objekt nevedomý a neosobný. V osobných vzťahoch sa všetci nejakým spôsobom vzťahujeme k sebe navzájom, všetci existujeme pred Bohom. Prírodné vzťahy sú skôr egoistické, sú motivované túžbou po objektoch, zatiaľ čo osobné vzťahy sú motivované buď egotizmom, priateľstvom alebo láskou. To je základný a významný rozdiel medzi prírodou a duchom.

„Prírodným vesmírom“ má Rawls na mysli vesmír, v ktorom sú všetky vzťahy považované za vzťahy v prírodnom zmysle slova. Tento druh naturalizmu

však Rawls nestotožňuje s materializmom, ale chápe ho omnoho širšie a tvrdí, že duchovný život, ľudská motivácia je v takto chápanom vesmíre zredukovaná iba na stupeň túžby. Výsledkom celkovej naturalizácie kozmu je strata spoločenstva, osobnosti a tiež skutočnej podstaty Boha. Stvorený svet je dobrý, pretože ho stvoril Boh. Príroda je Božím darom človeku, takže ju tiež nazývame dobrou. Rawls nevidí omyl v akceptovaní prírody, ale v rozširovaní prírodných vzťahov na všetkých v kozme. Ak uvažujeme o Bohu ako o ďalšom objekte túžby, robíme z neho súčasť prírody. Takéto rozšírenie prírodného kozmu je hriechom, pretože ústi do transformácie osobných vzťahov do vzťahov prírodných. Rawls tak vidí problém v obmedzovaní sféry prírody na jej patričné hranice a vo vytváraní priestoru pre srdce vesmíru: osobnosť a spoločenstvo – duchovná sféra vždy závisí na Bohu, je s ním spojená a nikdy nesmie byť zamieňaná za prírodu.

Človek je spoločenskou bytosťou, a tak je nositeľom osobnosti (personality). Jeho odlišnosť od iných svetských tvorov spočíva v tom, že bol stvorený pre spoločenstvo a že je osobnosťou nevyhnutne spojenou so spoločenstvom. Spoločenstvo je nasmerované na inú osobu (či už je to človek alebo Boh) a završuje osobnosť milujúceho, no nezaujíma sa o získanie akéhokoľvek druhu nadradenosti vo vzťahu k inej osobe. Človek patrí do duchovného poriadku vesmíru a vzťahuje sa k Bohu aj k svojim blíznym. Každý človek je nositeľom Božieho obrazu, čo tvorí základ jeho morálnej existencie. Kresťanská morálka v spoločenstve, či už ide o pozemské alebo nebeské spoločenstvo. Človek je morálnou bytosťou, pretože je bytosťou spoločenskou. Nikdy nemôže uniknúť svojej prirodzenosti. Vykúpenie musí spočívať v naplnení ľudskej prirodzenosti opätovným začlenením človeka do spoločenstva.

Hriech definuje Rawls ako rozklad, skazu a zavrhnutie spoločenstva. Každý čin, ktorý ničí spoločenstvo, je považovaný za hriechne konanie. Ten, kto odmieta svoje povinnosti, odmieta odpovedať na lásku alebo iné osobné vzťahy, je považovaný za hriešnika. Rawls následne vymedzuje egotizmus a egoizmus ako dva hlavné typy hriechu. Pojem „egotizmus“ označuje všetky druhy túžby po spoločenskom postavení alebo jeho prejavoch. Je zvrátenou samolúbosťou ducha, ktorá sa dožaduje úcty, uznania, slávy a ocenenia. Egotista ide aj do extrémov, len aby dosiahol svoj cieľ. Jeho konanie je deštruktívne pre spoločenstvo. Egoizmus je iným typom hriechu – nie je to zlo samo osebe, pokiaľ je obmedzený na prírodné „chútky“. No ak je sprevádzaný a podporený egotizmom, mení osobné a spoločenské vzťahy na vzťahy prírodné. Egoista zaobchádza s inými ľuďmi ako s objektmi, s nástrojmi na dosiahnutie vlastného uspokojenia, čím ničí spoločenstvo. Výsledkom hriechu je samota, istá osamotenosť, ktorá dostáva človeka do izolácie.

Viera je duchovnou dispozíciou osobnosti ako celku, ktorý je plne integrovaný do spoločenstva, a tým ukotvený v zdroji, ktorý ho posilňuje. Viera je dokonalým vzťahom osoby k osobe. Mať vieru znamená byť ukotvený v spoločenstve, ktoré podporuje osobnosť. Duch sa dovršuje vo viere a láske, pretože je vo svojej podstate spoločenský a viera a láska mu náležia v celej svojej

sile. Viera je často mylne zamieňaná za presvedčenie. Rawls vníma vieru ako vzťah jednej osoby k druhej osobe a k spoločenstvu. Presvedčenie je potom kognitívny postoj, ktorý dáva istým tvrdeniam charakter pravdy alebo nepravdy. Mať vieru v Boha znamená vzťahovať sa k nemu skrz vieru – neznamená to iba jednoducho veriť, že Boh existuje. Tak, ako je hriech rozkladom spoločenstva, tak je viera tvorbou spoločenstva. Rawls je presvedčený, že spoločenstvo v najvyššom zmysle slova, teda spoločenstvo nebeské, je cieľom osebe a účelom stvorenia.

Boh sám musí zostúpiť do našej osamotenosti, aby povolal človeka k vzkrieseniu svojej viery. Vzkriesenie v tomto zmysle slova sa nazýva obrátením a je výsledkom Božej voľby a darom Boha človeku. Boh nás všetkých vzkriesi do spoločenstva. Neprichádza k nám preto, lebo sme si to zaslúžili, ale je to akt jeho milosrdenstva, ktorý musí byť prijatý s vďačnosťou a dôverou. Rawls predkladá dva dôvody na odmietnutie zásluhy ako základu pre spasenie. Po prvé, ľudská osoba si je vedomá toho, že vlastne nemá nič, čo by jej nebolo darované (rodinou, priateľmi, spoločenstvom a pod.), dokonca ani pôdu alebo prírodu. Takže všetko, čo človek vlastní, je darom od Boha. Druhým dôvodom je chápanie zásluhy ako druhu spoločenskej nadradenosti, čo je vlastne egotizmus, pretože robenie dobrých skutkov ako zásluh slúži iba démonovi duchovnej pýchy. V konečnom dôsledku je takéto konanie kontraproduktívne pri vytváraní spoločenstva. Zdá sa teda, že niektoré Rawlsove tvrdenia naznačujú jeho presvedčenie, že všetci ľudia budú nakoniec spasení.

Namiesto záveru

Rawlsove názory na Boha a vieru, ako aj na kresťanstvo ako také sa podstatne zmenili počas druhej svetovej vojny, kedy slúžil ako vojak v armáde. Jeho skúsenosti z vojny, najmä s holokaustom, vyvolali u mladého filozofa pochybnosti o kresťanskom učení a hlbšie otázky o podstate jeho poslania. Rawls sa pýta, ako sa môže modliť k Bohu o pomoc pre seba, svoju rodinu, krajinu alebo čokoľvek, na čom mu záleží, keď Boh nechránil milióny Židov pred Hitlerom. Jeho otázky o kresťanstve majú morálny charakter a niektoré kresťanské názory v otázke dobra a spravodlivosti považuje za morálne nesprávne. Vyjadruje tiež presvedčenie, že iba málo ľudí skutočne verí takému učeníu a ešte menej ho naozaj aj chápe. Pre mnohých je podľa Rawlsa náboženstvo čisto konvenčné a poskytuje im najmä pocit uspokojenia a útechy v ťažkých časoch. ■

Použitá literatúra

Nagel, T. (ed.): *John Rawls. A Brief Inquiry into the Meaning of Sin and Faith: with „On My Religion“*. Cambridge – Massachusetts – London: Harvard University Press, 2009.

Rawls, J.: *A Theory of Justice*. Cambridge: Harvard University Press, 1971.

PHDr. JARMILA JUROVÁ PHD, (1979)

Autorka pôsobí ako odborná asistentka na Katedre všeobecnej a aplikovanej etiky na FF UKF v Nitre. (Viac o nej Dialóg 4/2013, str. 21)

„Keď pôjdeš cez vodu, budem s tebou, a keď cez rieky, nezaplavia ťa; keď budeš kráčať cez oheň, nezhoriš, ani plameň ťa nespáli, lebo ja, Hospodin, som tvoj Boh, Svätý Izraela, tvoj Spasiteľ.“ Izaiáš 43, 2-3

KONFIRMÁCIA V KANDAHÁRE ALEBO NAPOSLEDY Z AFGANISTANU

por. MARIÁN BODOLLÓ
(Vojenský duchovný, ktorý je v súčasnosti
s našimi vojakmi v Afganistane.)

Po šiestich mesiacoch strávených v Kandaháre je čas obzrieť sa späť a pomaly hodnotiť. Čo nám misia dala, čo vzala, ako sme pochopili krajinu a ľudí v nej, samých seba – ďaleko od rodín

Krajina, kde sme

Prvý moment, ktorý sa nám natrvalo vryl všetkým do pamäte bol pristátie na letisku. Obrovské dusno sálajúce z motorov lietadiel, asfaltovej plochy ale aj teplo zo slnka. Bol december a tu bolo ešte stále 28°C počas dňa. Tak, a toto nás malo čakať najbližších šesť mesiacov. A už sme pri samotnej krajine. Neviem, čo o nej všetko viete, no aspoň v skratke sa vám ju pokúsim priblížiť. Krajina je rozdelená akoby na dve časti, hornatý sever a rovinatý juh. Kým vlhkým severom prechádza pohorie Hindukúš, juh je akoby mesačná krajina. Na mnohé miesta nevstúpila ľudská noha a zdajú sa byť nedotknutými. Preto boli jej niektoré časti vyhlásené za svetové dedičstvo UNESCO.

V takmer tridsaťmiliónovej krajine žije obyvateľstvo vyznávajúce islam a hovoriace jazykom *dari* a *paštu*. Ďalších menších kmeňových jazykov je okolo päťdesiat. Necelá desatina obyvateľstva žije v hlavnom meste Kábul, kam sa ľudia odsťahovali za prácou. Žiaľ, nie

vždy sa im ju podarí zohnať, a tak je úplne bežné, že mnohopočetné rodiny deň aj dva nemajú čo jesť. Denný príjem je okolo dolára na hlavu, takže len na takú základnú potravinu, akou je chlieb ide mnohokrát polovica denného príjmu.

Chudoba, chudoba, chudoba...

Tak som sa nenápadne dostal k tomu, čo je tu na všetkých miestach do očí bijúce. Všadeprítomná chudoba a hlad. Hoci má Afganistan jednu z najväčších pôrodností na svete, ruka v ruku s ňou ide aj úmrtnosť a choroby, ako následok chudoby a nedostatočnej zdravotnej starostlivosti. Momentálne všetky školopovinné deti, pokiaľ je to možné, dostanú aspoň základné vzdelanie. Je len samozrejmé, že chlapci pomáhajú otcom zabezpečiť príjem pre ostatných členov rodiny. Vidieť to, napríklad, na kandahárskom bazáre, kam sa sobotu čo sobotu vyberajú vojaci koalíčných jednotiek za nákupmi suvenírov pre seba, rodinu alebo

kolegov z práce. Malí chlapci pomáhajú otcom pri vykladaní tovaru, aj pri samotnom predaji. Mnohí predajcovia prichádzajú na trh už v piatok večer cez strážne stanovisko našich vojakov. A tu je aspoň na malom priestore náznak solidarity, keď sa naši chlapci dokážu so stravou a vodou podeliť s miestnymi. Práve za tento vlúdny prístup, popri plnení povinností, získali naši vojaci veľmi dobré meno medzi domácimi.

Ak na Slovensku našich vojakov vnímajú len ako žoldnierov, prípadne špeciálov s úlohou zabíjať – súdiac podľa diskusných fór na internete – tu sa vám pred očami odvíja úplne iný príbeh. Lenže čo s touto narastajúcou chudobou? Našou úlohou ju určite nie je odstrániť. Na to majú v rukách páky iní. Ale možno je tu priestor pre angažovanie sa kresťanských cirkví s ich charitami a diakoniami, ktoré majú svoje projekty ako zmierniť dopady hladu a nevedelosti. Určite to však chce aj modlitby, aby sa Duch zmocnil tých, ktorí to dokážu ovplyvniť.

Islam, islam, islam...

Ako je teda na jednej strane chudoba tela, nemôžeme odignorovať fakt vernosti islamu vždy a všade. Ak sa majú miestni päťkrát denne modliť, tak sa budú a je jedno, kde sa momentálne nachádzajú. Rozprestrú koberček a začnú svoju modlitbu. Pre nás je v tom akoby čosi fanatickejšieho, no pre nich samozrejme a normálna vec. Možno ste sa s tým už stretli, keď ste boli na dovolenkách v moslimských krajinách. Čo mňa samého na islame fascinuje, je jeho odovzdávanie rodovej tradície a učenia z otca na syna. Ten živý vzor viery otca je pre syna nenahraditeľný. Toto je niečo, čo mi neraz veľmi chýba v našich chrámoch, a to prítomnosť mužov so svojimi deťmi.

Konfirmácia v Kandaháre

Nechcem však uzavrieť článok a pohľad na Afganistan skepticky. Hospodin Boh počas tých mesiacov, silne

pôsobil aj na náš kontingent. Na Bohoslužbách, pri rozhovoroch s vojakmi, ale aj svojou ochraňujúcou rukou. Vďaka Nemu sme sa ešte s nikým z nás nemuseli lúčiť, vyprevádzat ho na poslednej ceste, po nikom zatiaľ neostalo prázdne miesto v rodine. Aj v tých najťažších chvíľach, keď sa človek v noci cítil opustený, nám Všemohúci pomáhal prekonávať samotu. Cítili sme pri sebe Ducha nádeje, že sa skoro stretneme s tými, ktorí na nás doma čakajú. Chcem sa Pánu Bohu poďakovať aj za chvíle, ktoré som mohol stráviť pri príprave profesionálneho vojaka na konfirmáciu tu v Kandaháre. Počas piatich mesiacov sme sa dvakrát týždenne stretávali, aby sme spolu objavovali biblické pravdy a prešli spolu históriou kresťanstva. Nechcel som, aby to sklzlo do roviny odovzdávania a prijímania informácií. Boli to momenty, ktoré, aspoň si myslím, obohatili obe strany pri vzájomnom zdieľaní sa. Azda už ani netreba dodávať, že pokiaľ mu možnosti dovoľovali, zúčastňoval sa spolu s inými pravidelne na službách Božích a k nim volal aj ďalších.

A tak, po jeho pevnom rozhodnutí urobiť konfirmačný sľub evanjelickej cirkvi, sme sa stretli všetci tí, ktorým to povinnosti dovolili, na konfirmačnej slávnosti. Bolo to tretiu májovú nedeľu, v afganskom Kandaháre, v kaplnke Fraise Chapel. Nebolo nás veľa, atmosféra bola skôr komorná. Naši vojaci sú často v službách, tak je prirodzené, že si potrebujú odpocínúť. Navzdory všetkému si myslím, že ako pre konfirmáciu tak aj pre mňa samotného to bola udalosť, ktorej význam dokážem poctivo zhodnotiť až s odstupom niekoľkých mesiacov, prípadne rokov. Okrem toho, že je profesionálnym vojakom, stal sa tretou májovou nedeľou aj bojovníkom za svätú vec Kristovu.

Chcel by som sa teda rozlúčiť s redakciou Dialógu s priánim, aby aj ona mala zo svojich čitateľov dobrých bojovníkov za Božie pravdy a najmä verných vyznavačov Pána Ježiša Krista. ■

KAMENE BUDÚ HOVORIŤ

Až bude vetrík povievať ponad naše hroby, až ústa naše zanemejú a nebudú už môcť pripomínať svetu, že žije Boh náš modlitby vyslychajúci, tento domov bude tu stáť ako pomník našej viery, bratia a sestry moje, podľa toho výroku nášho Pána: Keď títo budú mlčať, kamene budú hovoriť! On bude svedčiť, že sme sa v našom Bohu nikdy nesklamali, že Jeho sľuby boli a sú večné nepremenné. (Večernica 3/1933)

Tento text Kristíny Royovej sa v nastávajúcom období stal priam prorockým slovom. Útulňa, modlitebňa, nemocnica, sirotinec Chalúпка – všetky tieto budovy postavené sestrami Royovými neprežili dobu budovania komunizmu. Zostala len posledná; v samotnom rohu Starej Turej, spolovice dole v mestečku a spolovice už v stúpajúcom svahu kopaníc, v skalnatej zemi, kde by sa vari len s priveľkými ťažkosťami staval panelák či iná stavba, ktorú by súdruhovia vedeli lepšie oceniť. A tak posledný domov najprekladanejšej slovenskej spisovateľky a významnej priekopníčky v oblasti sociálnej práce Kristíny Royovej prežil až dodnes – ako jediný zo spomenutých objektov. V období II. svetovej vojny tu a v susednej Chalúpkke ukrývali židovské deti. Neskôr si budovu privlastnili komunisti, aby jej vnútili osud internátu a následne umeleckej školy. Viacerí nástupníci niekdajšieho royovskom spolku Modrý kríž boli väznení. Medzi nimi aj Bratislavčania Vladislav Matej, Ondrej Lupták a Ján Rosa či potomkovia známych staroturianskych rodín Ján Rataj, Vladimír Roháček, Anna Končeková (rod. Iľušiaková) a Ján Holý. Svedčil proti nim už len samotný fakt, že vlastnili

knížky Kristíny Royovej. Na Domove bielych hláv však aj v tejto dobe svietil nápis: AK BUDEŠ VERIŤ, UVIDÍŠ SLÁVU BOŽIU. Samozrejme, bil do očí. Nápis bol prekrytý. No znova a znova vyšiel na povrch a aj po 80 rokoch si ho tu môžete prečítať. Tak sa z tohto starobinca stal onen spomenutý pomník viery, kameň, ktorý hovoril, keď už všetko muselo stíchnuť.

Po Nežnej revolúcii bol Domov bielych hláv zásluhou JUDr. Marcela Gažika prinavrátený evanjelickej cirkvi. Dnes ho spravuje spoločnosť Reformata v spolupráci s občianskym združením Sluha. Budova sa opäť rozozvučala kresťanskými piesňami. Funguje tu malý detský spevokol. Taktiež sa tu rozvíja sociálna a osvetová činnosť. Prichádzajú sem mnohí hostia zo Slovenska i mnohých zahraničných krajín. Miestnosť, kde žila Kristína Royová, jej bude opäť prinavrátená prostredníctvom malého múzea. A s vidinou denného stacionára pre seniorov snívame, že ostatný priestor bude venovaný neustále aktuálnemu odkazu jej života a diela. Ak Pán dá, stane sa tak už vo vyše 80 rokov starej budove, otvorenej 1. mája 1933. ■

SLUHA

ROZDIEL MEDZI PALCAMI A CENTIMETRAMI ALEBO MEDZI MINESOTOU A SLOVENSKOM

Radi by sme sa podelili s vami o niektoré jednoduché postrehy ľudí, ktorí sa ocitnú v časti sveta, kde vládnu niektoré iné pravidlá, než sme navyknutí. Často je to ako zlý sen. Iné je prísť na konferenciu na 5 dní a iné je tu žiť, povedzme, pár týždňov, či mesiacov.

Po dlhšom čase sme sa totiž vybrali za našou dcérou Ester, ktorá žije v Minesote už 13 rokov. Ešte sme tu na dlhšie neboli, a tak je to pre nás zvláštne, niekedy nepochopiteľné, často až frustrujúce, že tu platia iné „pravidlá hry“ ako u nás.

Napríklad do steny nezatlčiete klinec hociak, iba tam, kde je za sadrokartónom drevený nosník. Ak nemáte prístroj na vyhľadávanie týchto trávov, tak na stenu nezavesíte nič. Tie nosníky sú síce pomerne husto osadené, lebo americké domy sú na 90 % z dreva. Štandardne sú od seba na vzdialenosť 29 centimetrov. Na americkom meradle to ukazuje 11 a palca. Zvláštne...

Alebo kuchyňa. Gazdinky, zabudnite na gramy, kilá, litre, decilitre, stupne Celzia. Prepočítavať to nemá význam, lebo v tejto oblasti je to ešte komplikovanejšie – takmer všetky recepty na varenie či pečenie vychádzajú z univerzálneho objemového štandardu – šálka (1 US cup = 0.236588 litra), kto neverí, nech si to vygúgli. Potom zbadáte, milé dámy, aké je zložité zo slovenského receptu (ktorý nosíte v hlave) pripraviť americkú „šálkovú“ verziu.

Všetko je tu v zásade veľké a rozmerné. Americký priestor a jeho využívanie je na náš vkus mrhaním. A s týmto sa stretnete všade. Napríklad, cesty. Sú obrovské, nekonečné a široké. Parkovanie? Žiaden problém, okrem veľkomiest. Nevidel som ešte značku zákaz stáť alebo zastavenia.

Celá krajina je pospájaná cestami a diaľnicami, ktoré sú v zásade kolmé. Vedú zo severu na juh a z východu na západ. Nevidel som ani značku – pozor nebezpečná zákruta – lebo tu nie sú. Najčastejšia značka je „stoj, daj prednosť v jazde“ teda STOP-ka. Američan príde k nej pozrie doľava – nič nejde, pozrie doprava – uvidí cca 300 m (pardon 0.186 411 357 67 míle) ďaleko blížiacie sa auto, tak pekne počká, kým ten na hlavnej ceste prejde a potom sa pohne. Dlh som rozmýšľal, prečo je to tak. Ale potom som to pochopil. Pred nami šli tri autá. Prvé zastalo a ostalo, aj my, za nimi. Z prvého auta vystúpila stará pani, tak 80-ročná, vyložila si

na cestu chodítko, vybrala tašku, zacapla dvere a pomaličky sa pobrala križom cez cestu na druhú stranu do obchodu. Všetci sme stáli a čakali, kým nevystúpi na chodník... Žiadne trúbenie, nič. Nuž, aj o tom je Amerika.

Rodinné domy sú priestorné, takmer výlučne, jednopodlažné. Pri každom garáž ako menšia telocvičňa, tak na 2-3 autá (nie Fábie), ktoré však tam aj tak nikto nedáva. Americká garáž pri rodinnom dome je deklaráciou demokracie pre všetky zbytočné, postupom času nadobudnuté veci, náradia, hračky, bicykle, lopaty, zvyšky cementu, fariieb, či čo si len predstavíte. Demokracia garáže spočíva v tom, že všetky tieto veci tam smú a majú miesto! Pomenoval som si to „chaos“, ale im to povedať nemôžete!

A záver?

Ja by som tu zrejme nechcel žiť, aj keď sa mi páči, ako je všeličo zorganizované.

Ale na druhej strane je zaujímavé v takomto prostredí prežiť niektoré situácie, ktoré potom vysvetľujú, ako sa, napríklad, cíti misionár z tejto krajiny, ktorý sa rozhodne prísť na Slovensko, alebo do inej pre nich „stresovej“ a inak kultúrne nastavenej krajiny. Asi aj on má problém pochopiť, prečo a ako žije spoločnosť, v ktorej chce pôsobiť.

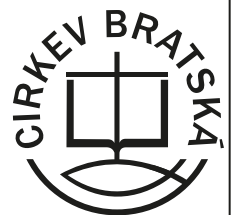
A ešte jeden postreh. Americká demokracia skutočne aj v detailoch dennej rutiny akceptuje obmedzenia či slobodu druhého. Ale veľmi silno to funguje aj naopak, že jednotlivec takmer bezvýhradne akceptuje predpisy a zákony. Na rozdiel od istej krajiny pod Tatrami...

Ešte sa nám možno podarí čosi napísať z Kanady, ale sľúbiť to neviem.

Pozdravujú vás **Ivan a Julka Markušovci** ■

Z ROKOVANIA RADY CIRKVI BRATSKEJ

MÁJ 2013

Spoločné modlitby na základe 1. Korinťanom 1, 12 videl Ján Henžel.

Rada schválila podmienky výberového konania na miesto riaditeľa Cirkevnej základnej školy Narnia v Bratislave.

Rada prijala Jána Verčimáka do vikariátu a zaradila ho do Zboru Levice.

Rada zvolila Martina Jurču za podpredsedu Rady.

Rada vyzýva zbory, aby ponúkli byť hosťami Konferencie CB v roku 2014.

Zapísal: Ján Henžel

SVET, V AKOM ŽIJEME

ŠTEFAN MARKUŠ,

Paul Johnson výstižne pomenoval problém modernej spoločnosti:

„Svetu bez Boha očividne chýba základ pre akýkoľvek altruizmus; v takom svete dosahuje vrchol morálna anarchia a víťazí sebeckosť“

(Hľadání Boha – Osobní pouť, Pan Europa, 1997).

Pravdou je, že v súčasnosti strácame schopnosť klásť si zmysluplné otázky o etike správania sa. Tento fakt intenzívne pociťujeme najmä na Slovensku.

Prvá informácia vo večerných televíznych novinách je väčšinou o nejakej lúpeži v banke, vražde starenky, sexuálnom znásilnení školáčky, korupčnom správaní politika, havárii opitého vodiča, únose dieťaťa či podvode výrobcu potravín. Život v pokazenom svete je realitou. Pamätníci tvrdia, že v minulosti to tak nebolo. Príčiny abnormálnosti dneška vnímame ako odklon od Božích prikázaní. Logika bezbožnosti vedie ku zlu a nie k láskavému vzťahu k spoločnosti. Utešujeme sa, že ľudstvo odjakživa inklinovalo, a to rovnako mierou, ku konaniu dobra aj zla. Do pesimistického pohľadu na svet a úpadku mravnosti v ostatnom čase však zaznel aj nádejný tón.

V septembri minulého roku v Českej republike schválili zákon o majetkovom vyrovnaní štátu s cirkvami (Zákon č. 428/2012 Zb.). Milan Kern, predseda Bratskej jednoty baptistov v ČR oznámil, že zborom BJB tým vznikol právny nárok na 228 miliónov Kč. Prostriedky môže cirkev vyčerpať v nasledujúcich tridsiatich rokoch. Cirkev bola vyzvaná, aby podpísala so štátom zmluvu, na základe ktorej by si v ročných splátkach mohla uplatňovať prisúdené financie. A čuduj sa svete, čo sa stalo. Mimoriadny zjazd delegátov zborov, ako aj riadny zjazd BJB v ČR nepodporil takú zmluvu podpísať, čím odmietli ponúkané financie.

Takéto rozhodnutie veriacich ľudí prekvapilo. Komunisti za bývalého režimu vari nespôsobili baptistom nijaké škody? Veď aj ich kazatelia boli súdení a jeden z nich vo väznici dokonca aj zomrel. Pýtame sa na racionálne zdôvodnenie konania malej evanjelíkálnej cirkvi. Argumenty

nám blízkej cirkvi v Čechách sú až šokujúce. Oficiálne zaznelo, že Bratská jednota baptistov v ČR:

Podporuje odľuku cirkví od štátu, lebo cirkev má žiť z viery, pokladá navrátenie zabaveného majetku komunistami za správny krok, ale im prisúdená čiastka podľa zákona č. 428/2012 Zb. je premrštená, lebo zoštatnený majetok BJB ani zďaleka nedosahuje 228 miliónov Kč. Bratia baptisti tak hovoria, že peniaze, ktoré im štát ponúka im nepatria, lebo neutrpeli za komunistickej totality tak veľké majetkové straty, má ďalej zato, že morálna a duchovná ujma sa nedá peniazmi vyčísliť; a navyše, zákon o majetkovom vyrovnaní zvyhodňuje príslušníkov cirkvi pred inými skupinami obyvateľstva, pokladá za správne, aby v prechodnom období štát naďalej prispieval na platy duchovných, tak ako doteraz. V tomto čase sa cirkev pripraví na nezávislé samofinancovanie, má výhrady voči tomu, že tieto prostriedky sú fakticky darom od Rímskokatolíckej cirkvi, ktorá si legitímne nárokuje vrátenie svojho majetku. Podpísanie zmluvy so štátom o majetkovom vyrovnaní s mentálnym vedomím, že ide o dar od inej cirkvi je pre Bratskú jednotu baptistov v ČR neprijateľné.

Od našich západných susedov zaznel poctivý signál. Vo svete zla teda existujú aj ľudia, ktorí nepodliehajú chamtivosti. Cirkev si nesmie uplatňovať nárok na niečo, čo jej nepatrí. Kristova cirkev si musí chrániť svoj prirodzený inštinkt pre zápas s nespravodlivosťou. Vo svete s narastajúcou korupciou, strážením princípov Desatora, ktoré Hospodín uzákonil na hore Sinai (Ex 20, 1–21) by malo byť prioritou. ■

DIALÓG

MLADÝCH

6-7/2013, VI. ročník

EDITORIAL

Občianske združenie Únia detí a mládeže vzniklo so zámerom podporiť prácu s deťmi mládežou v CB na Slovensku prostredníctvom rôznych projektov, fundraisingu a nadviazania kontaktov s inými organizáciami, či už na Slovensku alebo v zahraničí. Jedným z projektov, do ktorého sme sa zapojili, je Európska dobrovoľnícka služba (EDS). Je to jedna z akcií v programe Mládež v akcii, ktorý zastrešuje Iuventa (MŠVVaŠ v SR). EDS umožňuje mladým ľuďom vycestovať von do zahraničia a realizovať tak projekt EDS v niektorých z členských krajín Európskej únie, prípadne v ostatných krajinách sveta. Tento program ma veľmi zaujal tým, že je to úžasná príležitosť pre podporu mladých ľudí, ktorí nemajú príležitosť vycestovať alebo sú nezamestnaní alebo inak znevýhodnení, pretože im môže pomôcť získať nové zručnosti a skúsenosti a podporiť tak ich osobnostný ako aj profesionálny rast a tiež je to veľká pomoc pre neziskové organizácie, ktorí takouto formou získajú vzácných platených pomocníkov a prostriedky pre svoju činnosť. V roku 2011 sa nám úspešne podarilo akreditovať Úniu ako hosťujúcu, vysielajúcu a koordinujúcu organizáciu pre EDS.

Vďaka tomuto projektu k nám mohli pricestovať prví traja dobrovoľníci zo zahraničia, ktorí sú nám veľkou pomocou nie len pri administratívnych prácach v kancelárii, písaní projektov, organizovaní celoslovenských aktivít a pod., ale aj v lokálnej práci s deťmi a mládežou. Ak sme chceli akreditovať Úniu museli sme akreditovať konkrétne miesto, kde bude EDS vykonávaná a na ktoré sa budú viazať projekty. Keďže ÚDM má celonárodný záber a realizuje celonárodné aktivity a kancelária ÚDM nespĺňala podmienky na akreditáciu, museli sme pod ÚDM akreditovať mládežnícky klub v Žiline. Naša skúsenosť motivovala aj zbor CB v Michalovciach a tento rok získali akreditáciu aj oni a momentálne očakávajú prvých dobrovoľníkov, ktorí majú nastúpiť na EDS 1. júla. Mimochodom, je to prvý cirkevný zbor na Slovensku a v Čechách, ktorý je akreditovaný v tomto programe. Bolo veľmi zaujímavé sledovať celý proces a dovoľm si skonštatovať, že veľkým plusom pre ich akreditáciu bola činnosť zboru, ktorá je zameraná nielen dovnútra zboru, ale aj smerom von ako napr. práca s rómskou komunitou, spolupráca so psychiatrickým oddelením v Michalovciach a prestavba modlitebne na multifunkčný priestor, ktorý by mal v budúcnosti slúžiť aj ako nízkoprahový klub v meste. EDS je program, ktorý môže obohatiť prácu s mládežou v našich zboroch, pomôcť nadviazať nové kontakty, priniesť nové impulzy a otvoriť nové možnosti pre službu a misiu možno aj vášho zboru, školy, účelového zariadenia či občianskeho združenia.

Eva Myjavcová

redakčná rada: **Eva Myjavcová** (predsedníčka)
Juraj Institoris
Bohuslav Piatko

redakcia: **Jana Lesňáková** (Cabadaiová)
Šimon Evin
Nad'a Klaudivy
Juraj Sabol

grafické spracovanie: **Nad'a Klaudivy**

KONTAKTY:

vedúca redaktorka: **Eva Kianičková**
e-mail: **kianickova.eva@gmail.com**
mobil: **+421 903 822 042**

KOMENTUJTE témy z Dialógu aj z Dialógu mladých! Takisto, ak radi píšete **BLOGY**, alebo robíte **FOTKY**, neváhajte a ozvite sa nám, radi vám dáme priestor pre uverejnenie! Svoje reakcie a iné príspevky nám posielajte na:

dialogmladych@gmail.com

Takisto sa môžete zapojiť do diskusie na:

www.mediasvatava.sk

Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu :)

EDS Volunteering

Jmenuji se **Alena Stehlíková**, je mi 21 let, pocházím z malé vesničky Rapotín (severní Morava) a posledních 7 měsíců sloužím jako dobrovolnice, přes Evropský dobrovolnický program (dále už jen EDS) v organizaci Unia detí a mládeže v Žiline. Hodně lidí se mě ptá, proč jsem si na EDS vybrala právě Slovensko. Jestli jsem radši nechtěla jet do nějaké krajiny, kde bych se mohla naučit nějaký nový jazyk, nebo se zdokonalit v některém, který už umím. Já jim vždycky odpovídám, že by mě ani ve snu nenapadlo vybrat si Slovensko, a přes to všechno jsem tady, a co víc – chci tu zůstat i po roce, kdy moje EDS skončí. A jak se to teda celé seběhlo, že jsem nakonec tady?

Od roku 2010 jsem studovala vysokou školu v Brně a nikdy mě ani nenapadlo, že moje budoucnost se bude stěhovat za hranice dřív, jak... no za dlouho. Přes to všechno během druhého ročníku vysoké jsem začala být hodně nespokojená s tím, jak mi škola žrala čas, který jsem měla pocit, že bych mohla využít mnohem užitečněji. Proto, když mi v druhém semestru hrozilo, že pokud neudělám zkoušku z matematiky, tak mě vyhodí, nebyla jsem až tak nešťastná. A taky že mě vyhodili. Docela taková věc, kterou si normální člověk nenaplánuje do života. A to já jsem měla život vždycky

moc hezky a do všech detailů naplánovaný – což byla zjevně chyba, protože toto moje plánování docela omezovalo to, kolik prostoru jsem dávala Bohu, aby mě životem vedl.

Začali moje nejkrušnější prázdniny. Ne že bych měla tolik akcí, ale rozhodla jsem se totiž, že zkusím jinou životní taktiku. Nejdřív hledat, co má pro mě Bůh naplánované a až pak vymýšlet svoje věci. Asi jsem nikdy nezažila tolik nejistoty a stresu. Do té doby jsem totiž vždy věděla, že po prázdninách nastoupím do školy. Teď jediné, co jsem věděla, bylo, že se musím naučit plně spolehnout na Boha! Ačkoli se to může zdát docela snadné, pro mne to byl boj. Který se ale vyplatil, neboť po mé provokativní modlitbě: „...Vážně to potřebuju vědět hned, i když ty máš jiná načasování...“, mi během deseti minut přišla nabídka odjet sem do Žiliny.

Ze začátku mi sice bylo líto, že mě Bůh nemohl poslat někam, kde mám i někoho z rodiny, která celá žije na Slovensku, no už po měsíci jsem Mu byla nesmírně vděčná, protože jsem se dostala mezi lidi, kde, jak se odvažují hodnotit, naprosto zapadám a cítím se tady, jako doma a těším se na další spolupráci v následujících letech.

Ahoj, volám sa **José Calvo Aguilar**, pochádzam z Mallorky, zo Španielska a som v Žiline, na Slovensku ako dobrovoľník od 9. októbra 2012.

Moja dobrovoľnícka skúsenosť začala 7. júla, keď si ma náš pastor zavolať na stretnutie a vysvetlil všetky dobrovoľnícke projekty na Slovensku cez EVS (European Voluntary Service) a hovorili sme o tom, že by som strávil rok v zahraničí pomocou a prácou pre zbor. Na začiatku som bol nadšený a tiež z toho všetkého trochu zmätený. (Mal som pocit: „Prečo ja? Som si istý, že tam sú ľudia schopnejší ako som ja.“) Keby šlo len o mňa, hneď by som povedal áno, ale vedel som, že na začiatok všetkého potrebujem súhlas mojej mamy a tiež stráviť čas modlitbou, aby som zistil, aká je naozaj Božia vôľa. Minulý rok som musel nechať štúdium na univerzite, lebo som to nemohol zaplatiť, takže v tej chvíli som mal pocit, že Boh mi ukazuje cestu, ale potreboval som potvrdenie. Asi po troch týždňoch som potvrdil, že pôjdem, a vtedy akoby sa všetko zrýchlilo. Už bol skoro august, dva mesiace do odchodu a veľa papierov, ktoré bolo treba vybaviť. Som vďačný, že v tom období boli traja Slováci (Alica, Miro a Dorka) na Mallorke, takže sme mohli spolu stráviť čas, spoznať sa navzájom, dozvedieť sa niečo o krajine a zbere (pretože, musím povedať, že pred augustom som netušil, kde na mape nájdem Slovensko).

Čas, ktorý som tu, nebol ani náhodou zlý. Spoznal som veľa ľudí, rozvinul som sám seba, mohol som pomôcť na úžasných projektoch (práca pre mladých ľudí v klube ESCAPE v Žiline) a učil som (a zároveň sa sám učil) nový jazyk a zlepšoval sa v angličtine. Bola to pre mňa skvelá skúsenosť a rád by som povzbudil každého, kto túto možnosť má: Služba je úžasnou skúsenosťou.

Ako súčasť programu Mládež v Akcii, pracujeme aj na iných projektoch. Jeden veľmi dôležitý (aspoň pre mňa) na Mallorke bola mládežnícka výmena s ľuďmi zo Španielska, kde 17 mládežníkov (12 z môjho domovského zboru a 2 z Barcelony) prišli na týždeň do Žiliny a robili sme rôzne aktivity ako vzdelávací koncert a malý tábor v Terchovej, hovorili sme o téme španielskej organizácie Sentido Contrario (*Opačný smer*) a ako by sme mali ísť v opačnom smere ako ide svet a tiež o Efekte motýľích krídel, o tom ako má každá akcia nejaký následok, tak musíme dbať na to, čo

robíme každý deň, pretože aj malé rozhodnutia môžu urobiť veľké zmeny.

Podľa mňa tieto mládežnícke výmeny sú dobrou šancou aby sa vytvorili vzťahy medzi Slovenskom a Španielskom. Tento spoločný týždeň bol pre nás užitočný a dobrý a na Mallorke sme začali pracovať na podobnom projekte, aby sme dostali 29 ľudí na Mallorku na náš 10 dňový letný tábor a tiež na aktivity pre mladých v meste. Teraz už len čakáme na odsúhlasenie žiadosti, ale dúfame, že sa to podarí.

Takže aby som to zhrnul, povedal by som, že stráviť jeden rok v dobrovoľníckej službe bolo veľkým rozhodnutím a šancou od Boha aby som sa naučil veľa o tom, aké to je byť aktívnym kresťanom, nielen sedieť v kostole a zúčastniť sa, ale aj dať svoje ruky na aktívnu prácu. Veľmi mi to pomohlo budovať vzťah s Bohom a ľudia mi dali viac ako im ja niekedy môžem vrátiť.

Jmenuji se **Hanka Juchelková**, je mi 21 let a přijela jsem z opavské Církve bratrské na roční evropskou dobrovolnou službu.

K EDS jsem se dostala velmi zajímavou cestou. Bylo to jednou večer, když jsem šla ze skupinky, na které jsme si četli Bibli. Volal mi náš vedoucí mládeže a s naprostým nadšením v hlase mi vysvětloval, že mu zrovna přišel email, že bych mohla na rok odjet někam pryč na Slovensko jako dobrovolník a že si myslí, že by to pro mě mohla být vážně dobrá zkušenost. Moje první reakce byla: „Ne, Ne, to prostě nemůžu.“ Byla jsem v šoku.

tieto články, ako aj mnohé iné, nájdete na
dialog-mladych.blogspot.com

Nikdy jsem si moc nevěřila, byla jsem spíš člověkem, který rád sní o tom, jak moc by chtěl procestovat svět, začít chodit do tanečních, jít na nějakou úžasnou vysokou, no zkrátka dělat něco smysluplného. Nevěřila jsem ale, že bych tyhle mé sny mohla taky někdy uskutečnit, zrovna já.

Nikdy předtím jsem neopustila teplo doma. Doma je bezpečno. Znáte to. Všechny znáte, všichni znají vás, mají vás rádi. Máte „svoji“ službu ve sboru... a já se časem usadila. Přirozeně jsem z těch všech nových věcí měla strach, takže moje první odpověď byla ne.

Pak jsem nad tím ale začala přemýšlet a co bylo hlavně důležité – konzultovat to s Pánem Bohem. Když se mi to rozleželo v hlavě, došlo mi, že jsem si o to vlastně říkala. Už delší dobu jsem byla bez pořádné práce, nemohla jsem žádnou najít a dlouho jsem se modlila k Pánu Bohu, ať mi něco pošle, nebo ať mi ukáže, co má se mnou teda v plánu. A On ukázal.

Při jednom ranním studiu Bible, když jsem četla verš Gal 2, 20, jsem si uvědomila jednu pro mě velmi důležitou věc, a to tu, že chci dělat to, co má pro mě Pán Bůh připravené a moc se těším na to, co to bude tady v Žilině.

Jsem ukřižován s Kristem. Nežiji už já – Kristus žije ve mně! Svůj život v tomto těle žiji ve víře v Božího Syna, který si mě zamiloval a vydal za mě sám sebe. (Gal 2, 20)

Tady ve sboru se mi moc líbí. Na bohoslužbě jsem byla sice zatím jen jednou, ale úplně mě uchvátilo množství chval. Ráda chválím Pána Boha, takže tohle mi sedlo do noty. Jsem moc ráda, že tady můžu být a těším se na další nové zážitky a zkušenosti.

keď musíš, čo nemusíš a keď nemusíš, čo musíš...

Geniálny príbeh... Príbeh o stretnutí Ježiša so samaritánskou ženou. Štvrtá kapitola Jánovho evanjelia. Tento príbeh je veľmi teologický, ale aj veľmi misijný. Príbeh je ale aj bohatý. Tu napíšem iba malý impulz...

Ešte iba na začiatku služby Ježiš „musel ísť cez Samáriu...“ (verš 4).

Prečo Ježiš niečo musel? Prečo musel ísť cez Samáriu, keď všetci ostatní, normálni Židia Samáriu obchádzali? Každý dobrý Žid obchádzal Samáriu 50 kilometrovou obchádzkou. Židia mali pocit, že Samáriu „musia obísť“. Tu vidíme Ježiša, ktorý „musí“ ísť do...

Ježiš „musí“ pre nič iné, len preto, lebo pozná Otca a je mu poslušný. Ježiš presne vie, čo a aká je Božia láska. Božia láska je taká, že posielala svojho jediného, milovaného, svätého syna, vládcu nebies, aby prišiel medzi ľudí, ktorí ho nakoniec aj tak zabijú. Božia láska a naša beznádejnosť spôsobili, že Boh „musel“ poslať svojho syna... Božia láska a naša beznádejnosť spôsobili, že Ježiš „musel“ ísť cez Samáriu a potom aj na kríž. Nič iné, iba pokračovanie Božej lásky a vzťah s Ježišom spôsobí, že „musíš“ robiť, čo vlastne ostatní nemusia.

Máš pred sebou leto. Aj keď máš pocit, že si total free, nejako sa rozhodnúť „musíš“. Musíš sa rozhodnúť, či budeš leto stráviť s videohrami alebo pri filmoch. Alebo sa musíš rozhodnúť, či leto, svoj najlepší čas, investuješ do ďalších ľudí. Je dobré si oddychnúť, vyšaliť sa. Je však ešte lepšie ísť na miesta, kde chce ísť Ježiš s tebou. Je lepšie v akcii spoznávať Božiu moc. Je lepšie zakúsiť v službe Božiu lásku a starostlivosť.

Musíš sa rozhodnúť, či v septembri nastúpiš do školy ako lepší Ježišov učeník, alebo ako skysnutá buchta.

E.

<http://ranajksjezisom.blogspot.com>

BLOG Gervin

Mesites

Křesťanská turistická agentura Mesites již patnáctým rokem nabízí ubytování v apartmánech u moře v Chorvatsku za skvělé ceny!

LETNÍ DOVOLENÁ V CHORVATSKU

V nabídce najdete celkem 23 apartmánů v 8 vilách.
Lokalita: Istrie, Marušiči u Makarské, ostrov Pag.
Celková kapacita všech apartmánů: 125 osob
Apartmány jsou různé velikosti: pro 2 až 13 osob

Vily jsou vzdáleny od moře 20 až 600 m.

Ceny apartmánů při plné obsazenosti se pohybují:

- v červnu a září: 5 až 10 €/osobu/den
- v červenci a srpnu: 7 až 20 €/osobu/den

Podrobnosti, fotografie vilek, jednotlivých pokojů, pláží atd. najdete na:

www.mesites.cz

Využitím služeb "Mesites" současně podpoříte misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku.
Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.

Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!

kata.mesites@seznam.cz

Skype: katadohnal GSM: +385911235424

Zapojte sa aj vy do tvorby Dialógu: svatava@internet.sk,
v diskusnom fóre na: www.mediasvatava.sk, aj písané na adresu redakcie.